

EUROBAROMETER 70

JAVNO MNIJENJE U EUROPSKOJ UNIJI

JESEN 2008.

NACIONALNI IZVJEŠTAJ

HRVATSKA

Ovo je istraživanje zatražila i uskladila Opća uprava za komunikacije.

Ovaj je izvještaj proizveden za Delegaciju Europske komisije u Hrvatskoj.

Ovaj spis ne predstavlja gledište Europske Komisije.

Tumačenja i mišljenja koja sadrži isključivo su autorova.

Uvod

Istraživanje javnoga mnijenja Standard Eurobarometra provodi se dva puta godišnje. Ovo, 70. po redu (EB 70), provodilo se od 6. listopada do 6. studenoga 2008. u svih 27 država članica Europske unije, u dvjema zemljama kandidaticama koje pregovaraju o članstvu – Hrvatskoj i Turskoj - zatim u Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji, koja ima kandidatski položaj, ali joj nadnevak za početak pregovora još nije određen, te među pripadnicima turske ciparske zajednice. EB 70 je deveto istraživanje Standard Eurobarometra koje je obuhvatilo Hrvatsku, a prikupljanje odgovora na terenu trajalo je od 8. do 29. travnja.

Tijekom polugodišnjega razdoblja između posljednjih dvaju istraživanja Standard Eurobarometra Francuska je od Slovenije preuzela predsjedanje Europskom unijom. Hrvatska je u pregovorima s Europskom unijom o članstvu između prethodnoga i ovoga Eurobarometrova istraživanja zatvorila jedno novo poglavlje, *Vanjski odnosi*, na Međuvladinoj konferenciji održanoj 30. listopada, a otvorila nije ni jedno. Iako je Europska komisija predložila da se otvori pet poglavlja: *Sloboda kretanja kapitala, Porezi, Područna politika i usklađivanje ustrojnih sprava, Pravda, sloboda i sigurnost*, te *Okoliš*, a zatvore dva: *Vanjski odnosi i Transeuropske mreže*, sa čime se složilo 26. zemalja članica, Slovenija je šest poglavlja odlučila blokirati. Od ukupno 35 poglavlja europske pravne stečevine - od kojih se o 33 pregovara, a zakonodavstvo preostala dva usvaja se automatski - Hrvatska je do završetka ovoga istraživanja otvorila ukupno 21 poglavlje, od kojih je o četrima – *Znanosti i istraživanjima, Obrazovanju i kulturi, Poduzetništvu i industrijskoj politici*, te o *Vanjskim odnosima* - pregovore već završila.

Unutarnjopolitičko polje između posljednjih dvaju Eurobarometrovih istraživanja obilježili su uspješna turistička sezona, početak ponovnoga pada inflacije, početno zauzimanje položaja pred mjesne izbore najavljene za proljeće, a posebno drastično mafijaška ubojstva - nakon kojih su uslijedile smjene ključnih osoba za brobu protiv zločina i njihova zamjena uglednim stručnjacima - koja su novi kadrovi barem na razini izvršitelja brzo razriješili. Potom je zavladao strah od prelijevanja novčarske krize, a potom i krize stvarnoga gospodarstva na Hrvatsku. Kroz novčarsku je krizu Hrvatska prošla neokrznuo, zahvaljujući politici Hrvatske narodne banke koja nije

bankama omogućila da novac kojime upravljaju ulažu u špekulativne izvedenice, a do kraja ovoga istraživanja ni kriza stvarnoga gospodarstva nije se u Hrvatskoj još osjetila. No, u javnosti su se već pojavile bojazni da će proizvodnja dogodine pasti zbog presušivanja novčarskoga krvotoka i smanjenja inozemne potražnje, pa će se zatvarati radna mjesta, te da će zbog krize patiti turizam. U hrvatskoj javnosti bilo je veliko nezadovoljstvo ponašanjem Slovenije, koja je i nakon stavljanja izvan snage Zaštićenoga ekološkoga i ribolovnoga pojasa za zemlje članice EU nastavila blokirati pristupni postupak Hrvatske.

Naručitelj istraživanja Standard Eurobarometra je Opća uprava za komunikacije Europske komisije, a proveo ga je konzorcij TNS Opinion & Social, koji čine Taylor Nelson Sofres i EOS Gallup Europe. U Hrvatskoj je podatke prikupila agencija Puls, a obradio ih je i izvještaj napisao dopisnik *Večernjega lista* iz Bruxellesa Stojan de Prato.

Glavne teme ovoga istraživanja su:

- 1. Klima mišljenja:** a) Zadovoljstvo životom; b) Procjena stanja; c) Kratkoročna očekivanja; d) Stanje u zemlji u usporedbi s EU; e) Dva najvažnija pitanja s kojima se suočuje; f) Povjerenje u ustanove; g) Kupovna moć; h) Kretanja
- 2. Stavovi o Europskoj uniji:** a) Doživljaj EU; b) Članstvo u EU; c) Sadržaji Unije
- 3. Globalizacija:** a) Prilika ili prijetnja; b) Globalizacija i EU
- 4. Profili:** a) Političko opredjeljenje; c) Posjedovanje dobara

Nakon što je u prethodnome polugodištu, zahvaljujući znatnome porastu inflacije prouzročenome dramatičnim poskupljenjem nafte i hrane, zadovoljstvo životom u EU bilo splasnulo za tri, a u Hrvatskoj za čak osam postotnih bodova, smanjenje zadovoljstva nastavilo se i u protekih pola godine, ali za statistički zanemariv bod i u EU (76%) i u Hrvatskoj (68%). Osam bodova manje zadovoljstvo Hrvata nego prosječnoga Europljanina treba ponajviše zahvaliti nižemu životnome standardu. Znatno usporavanje pada zadovoljstva treba ponajviše zahvaliti smanjenju inflacije te činjenici da se bujajuća novčarska kriza tijekom ovoga istraživanja još nije bila prelila na stvarno gospodarstvo, pa su je džepovi većine ispitanika bili pošteđeni.

Da i europski i hrvatski ispitanici očekuju gospodarske teškoće pokazali su njihovi odgovori na poitanja o stanju domaćega gospodarstva, koje pozitivnim ocjenjuje znatna manjina Europljana (29%), a još veća manjina Hrvata (11 posto), na obje strane

znatno manje ispitanika nego prije godinu dana. Zanimljivo je da oko trećine i jednih i drugih dobrim ocjenjuje stanje europskoga gospodarstva, a oko petine svjetskoga. Znatno je više i Europljana (56%) i Hrvata (43%) koji pozitivnim ocjenjuju stanje svojega osobnoga posla.

Glede kratkoročnih očekivanja, i u Hrvatskoj i u EU optimizam nastavlja padati, a pesimizam rasti. Da će iduća godina biti bolja očekuje samo 24 posto Europljana i 23 posto Hrvata, na obje strane po osam bodova manje nego proljetos, a oko polovice i jednih i drugih ne očekuje promjene.

Kada uspoređuju stanje gospodarstva, zaposlenosti, troškova života, cijene energenata u svojim zemljama i na razini EU EU, velika većina Europljana i ogromna većina Hrvata smatra da je stanje na razini EU bolje. Europljani ipak smatraju da su u njihovim zemljama bolji kakvoća života i stanje okoliša, a Hrvati niti to.

Dok su za europske ispitanika dva najvažnija pitanja s kojima se suočuje njihova zemlja gospodarsko stanje i inflacija (po 37%), za hrvatske su to zločin (62%) i gospodarsko stanje (35%). Zabrinutost Hrvata zbog zločina povećala se u poroteklih pola godine za čak 12 bodova, dok se u EU smanjila za tri boda, na samo 17 posto.

Dok je zabrinutost zbog stanja gospodarstva u EU istovremeno porasla za čak 17 bodova, u hrvatskoj je sada zabrinutih četiri boda više nego proljetos. Strah od inflacije, koji je u prethodnome polugodištu bio snažno rastao i u EU i u Hrvatskoj, sada u EU stagnira, dok se u Hrvatskoj smanjio za tri boda, na 33 posto.

Povjerenje u domaće ustanove u EU blago raste, a u europske blago pada, ali u potonje povjerenje i dalje ima većina ispitanika, te im se uglavnom vjeruje više nego domaćima. U Hrvatskoj povjerenje u vladu (20%) i u Sabor (19%) ponovno malo pada, a u pravosuđe malo raste (20%), dok ogromna većina ispitanika nema u njih povjerenje. Najniže je povjerenje Hrvata u političke stranke (10%), dvostruko niže od također niskoga europskoga prosjeka.

Povjerenje Hrvata u Europsku Uniju smanjilo se u proteklome polugodištu za pet bodova, na 32 posto, a za bod je poraslo u Europsku komisiju (37%). Bod manje Hrvata vjeruje sada Europskome parlamentu (39%), jednako koliko Vijeću EU (stagnira) i Europskoj središnjoj banci (bod više).

Usprkos članstvu Hrvatske u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih Naroda, UN-u vjeruje samo 38 posto Hrvata, pet bodova manje nego prije pola godine.

Povjerenje u NATO ima 31 posto Hrvata i 43 posto Europljana, a ne vjeruje mu 56 posto Hrvata i 38 posto Europljana.

Jednak postotak i Hrvata i Europljana (18%), bod manje nego prije pola godine, misli da im se kupovna moć u proteklih pet godina poboljšala, dok je onih koji smatraju da im je sada lošija i u Hrvatskoj i u EU također jednako (51%). No, dok je u EU potonjih sada bod manje nego proljetos, u Hrvatskoj ih je šest bodova više.

Sve više Hrvata ima teškoća s plaćanjem računa - sada ih je 54 posto, tri boda više nego proljetos. U EU ih, pak, teškoća sada ima bod manje nego prije pola godine, 46 posto.

Da se stvari u njihovim zemljama kreću u lošem smjeru vjeruje sada čak 63 posto Hrvata, 15 bodova više nego prije pola godine, i 49 posto Europljana, četiri boda više. Europljani su, međutim, dugoročno veći pesimisti od Hrvata: dok 55 posto Hrvata, tri boda više nego proljetos, misli da će im djeca imati teži život od njih samih, u EU je tako mislećih čak 62 posto, bod više. Da bi njihova djeca u nekoj drugoj zemlji bolje živjela misli 34 posto Hrvata i 25 posto Europljana. S takvim se mišljenjem ne slaže 43 posto Hrvata i 50 posto Europljana.

Pozitivan lik EU sada ima za samo 24 posto Hrvata, čak osam bodova manje nego prije pola godine, dok je onih koji EU vide negativno tri boda više, 29 posto, narastao broj onih koji EU vide negativno. U znatnoj su većini, četiri boda većoj nego prije pola godine, oni za koje EU ima neutralan lik (44%).

Među europskim ispitanicima u znatnoj su većini (45%) oni za koje EU ima pozitivan lik, iako tri boda manjoj nego u prethodnome istraživanju.

Hrvati smatraju da je EU jednako malo osjetljiva na brige hrvatskih građana kao i hrvatska vlada (17%), dok u osjetljivost svoje vlade vjeruje 43, a EU 30 posto Europljana.

I za građane EU i za Hrvate EU ponajprije znači slobodu putovanja, studiranja i rada u bilo kojoj zemlji članici.

Članstvo svoje zemlje u Europskoj uniji dobrim smatra samo 23 posto Hrvata, sedam bodova manje nego prije pola godine, a 53 posto Europljana, bod više. Hrvata koji misle da je članstvo u EU loše za Hrvatsku sada je 38 posto, čak 13 bodova više nego prije pola godine i prvi put više nego neutralnih (35%).

Dobrobit od članstva u EU sada očekuje samo trećina Hrvata, 11 bodova manje nego proljetos, a osjeća je dva postotna boda više Europljana (56%). U EU je onih koji

dobrobit ne osjećaju postojanih 31 posto, dok ih je u Hrvatskoj sada 13 bodova više nego prije pola godine, čak 55 posto.

Zajedničke europske politike - monetarna, vanjska, te obrambena i sigurnosna - uživaju podjednaku veliku većinsku potporu i među Hrvatima, i među građanima EU. Ispodpolovična većina i Hrvata i Europljana protivi se "Europi više brzina".

Politika proširenja EU uživa većinsku potporu i Hrvata (59%) i Europljana (44%), iako manju nego prije godinu dana. U EU je onih koji proširenje podupiru sada samo bod više od onih koji mu se protive.

Za Hrvate, tri su ključna pitanja na koje se EU mora usredotočiti ne bi li ojačala: borba protiv zločina (49%), društvena pitanja (44%) i solidarnost sa siromašnim regijama. Za Europljane su to energetika (30%), te useljavanje i borba protiv zločina (po 29%).

Globalizaciju kao priliku za domaće tvrtke doživljava samo 32 posto Hrvata, četiri boda manje nego proljetos, dok ih je čak 49 posto, osam bodova više, smatra prijatnom. Među Europljanima također prevladavaju oni koji globalizaciju doživljavaju kao prijatnu, no, manje ih je nego u Hrvatskoj (42%) i bod manje nego proljetos.

U zaštitničku moć EU pred negativnim posljedicama globalizacije vjeruje samo 27 posto Hrvata, četiri boda manje nego proljetos, a 43 posto Europljana, bod više.

Postotak Hrvata koji ne vjeruju u takvu zaštitnu moć EU smanjio se u međuvremenu za bod, na 52 posto, a Europljana za tri boda, na 37 posto. Da EU omogućuje svojim građanima postići veću dobrobit od pozitivnih učinaka globalizacije vjeruje ispodpolovična većina i europskih (48%) i hrvatskih (41%) ispitanika, iako je takvih sada na obje strane dva postotna boda manje nego prije godinu i pol.

Reprezentativan uzorak građana starijih od 15 godina, kojih je na ukupnome prostoru na kojemu se istraživanje provodilo u to vrijeme bilo ukupno 453.865.399, a u Hrvatskoj 3.734.300, obuhvatio je ukupno 30.130 ispitanika – 26.618 stanovnika 27 država EU, 1.000 Hrvata, 1.003 Turaka, 1.009 stanovnika Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije i 500 pripadnika turske ciparske zajednice. Sa sudionicima istraživanja ispitivači su razgovarali izravno u njihovim domovima.

Svi su rezultati ispitivanja procjene čija pouzdanost varira ovisno o veličini uzorka. Tako je na uzorku od 1.000 ispitanika (koliko ih je bilo u Hrvatskoj) pri rezultatu od 10 ili 90 posto moguće odstupanje 1,9 indeksnih bodova, pri 20 ili 80 posto 2,5

bodova, pri 30 ili 70 posto 2,7 bodova, pri 40 ili 60 posto 3 boda, a pri 50 posto 3,1 bod. U prethodnim istraživanjima, do EB 67, katkada zbroj podataka nije iznosio 100, nego 99 ili 101. Nije bila riječ o pogrešci, nego o odstupanju nastalome zbog zaokruživanja, pri kojemu se, na primjer, rezultat od 1 do 1,49 prikazuje kao 1, a od 1,5 do 2 kao 2. Potom je zaokruživanje tako prilagođeno da zbroj uvijek iznosi 100. Različite su metode zaokruživanja usvojene za grafikone i druge nositelje podataka pa se stoga prikazane brojke mogu razlikovati za postotak pri zbrajanju pojedinih polja. Kada se u tekstu rabi izraz Hrvat ili Hrvatica, ne misli se na nacionalnu, nego na građansku pripadnost. Izraz Europljanin odnosi se pak na ispitanika koji je građanin neke od država članica Europske unije.

1. Klima mišljenja

1.1 Zadovoljstvo životom

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Zadovoljan	76% (77%)	68% (69%)
Nezadovoljan	23% (22%)	32% (31%)
Ne zna	1% (1%)	0% (0%)

Nakon što su u prethodnih pola godine usporavanje gospodarskoga rasta i porast inflacije tri postotna boda smanjili broj Europljana zadovoljnih svojim životima, a za dva boda povećali broj nezadovoljnih, susljedna je novčarska kriza te prijeteca recesija u šest mjeseci koliko je proteklo između posljednja dva Eurobarometrova istraživanja imala tostruko manji negativan učinak: broj zadovoljnih smanjio se, a broj nezadovoljnih povećao za po bod. U Hrvatskoj je, kao i u prethodnome istraživanju, zadovoljnih i dalje osam posto manje nego u EU; zadovoljstvo je, kao i u EU, u proteklih pola godine splasnulo za bod, za koliko se povećalo nezadovoljstvo.

U EU su najzadovoljniji Nizozemci (98%), a slijede Šveđani (97%), Danci (96%), , Finci (95%) i Luksemburžani (90%). Manje je od polovice ispitanika zadovoljno samo u Rumunjskoj (47%), Mađarskoj i Portugalu (46%), te u Bugarskoj (38%). Manje je zadovoljnih nego u Hrvatskoj u Italiji (63%), Latviji (62%), Litvi (58%) i Grčkoj (53%). Među kandidatskim zemljama za članstvo u EU, Hrvati su prosječno pet postotnih bodova zadovoljniji od Turaka i Makedonaca (63%).

U Hrvatskoj su muškarci zadovoljniji od žena (70 : 66%). Dobno, najzadovoljniji su mladi do 24 godine (83%), a zadovoljstvo starenjem opada, pa je najmanje zadovoljnih u skupini od 55 i više godina (59%), ali bod više nego prije pola godine.. Politički, najzadovoljniji su desno usmjereni (73%), pa oni koji naginju ljevici (70%), a najmanje je zadovoljnih u središtu (67%). Prema zanimanju, najzadovoljniji su studenti (88%), upravitelji (84%), bijeli okovratnici (77%) i samozaposleni (70%), a slijede, manualni radnici (68%), umirovljenici (63%), nezaposleni (55%) i domaćice (51%); u svim skupinama zadovoljnih je više nego nezadovoljnih. Područno, najzadovoljniji su Dalmatinci, gdje je zadovoljstvo u proteklih pola godine poraslo osam bodova (81%), a slijede sedam bodova manje zadovoljni Zagrepčani (71%), također sedam bodova manje zadovoljni Istrani, Riječani i Gorani (75%), četiri boda zadovoljniji stanovnici Sjeverne Hrvatske (65%), te sedam bodova manje zadovoljni stanovnici Like i Banovine (57%) i tri boda te manje zadovoljni Slavonci (57%),

1.2 Procjena stanja

Kako procjenjujete stanje sljedećih:

(U zagradama su odgovori od prije godinu dana, ako se pitalo)

	Dobro		Loše		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Domaćega gospodarstva	29% (48%)	11% (18%)	69% (49%)	87% (80%)	2% (3%)	2% (2%)
Europskoga gospodarstva	33%	32%	58%	58%	9%	10%
Svjetskoga	20%	22%	71%	67%	9%	11%

gospodarstva						
Vašega osobnoga posla	56%	43%	27%	42%	17%	15%
Novčarstva vašega domaćinstva	64%	48%	34%	50%	2%	2%
Domaće zaposlenosti	28% (36%)	11% (11%)	69% (61%)	87% (88%)	3% (3%)	2% (1%)
Domaćega okoliša	45% (46%)	39% (44%)	51% (51%)	57% (53%)	4% (3%)	4% (3%)
Područja u kojemu živite	79%	62%	20%	37%	1%	1%
Domaće zdravstvene skrbi	55%	42%	43%	56%	2%	2%
Domaćega mirovinskoga sustava	34%	6%	58%	91%	8%	3%
Domaćih naknada za nezaposlenost	34%	10%	51%	79%	15%	11%
Domaćih životnih troškova	21%	4%	78%	94%	1%	2%
Domaćih odnosa među osobama različitih kultura, vjera ili nacija	48%	43%	45%	49%	7%	8%
Domaćega postupanja prema nejednakostima i	27%	13%	67%	80%	6%	7%

siromaštvu						
Domaće priuštivosti energije	26%	25%	69%	69%	5%	6%
Domaće priuštivosti stanovanja	23%	18%	73%	77%	4%	5%
Domaće javne uprave	38%	14%	55%	79%	7%	7%

Stanje domaćega gospodarstva samo 11 posto Hrvata smatra dobrim, što je sedam postotnih bodova manje nego prije pola godine. Za jednak je broj postotnih bodova, na 87 posto, porastao broj onih koji ga smatraju lošim. Dok su europski ispitanici prije pola godine bili podijeljeni oko toga pitanja, sada je onih koji stanje domaćega gospodarstva smatraju dobrim 18 bodova manje, jedva 29 posto, dok ga lošim smatra 20 bodova više, čak 69 posto.

Stanje europskoga gospodarstva i Hrvati i Europljani smatraju boljim od onoga u njihovim zemljama, te se u tome pogledu uglavnom ne razlikuju – dobrim ga smatra oko trećine, a lošim malo manje od tri petine. Stanje svjetskoga gospodarstva i jedni i drugi smatraju lošijim od europskoga – samo oko petine i Hrvata i Europljana drži da je ono u dobru stanju.

Na stanje osobnoga posla i Hrvati i Europljani gledaju znatno pozitivnije: dobrim ga smatra 43 posto Hrvata, bod više od onih koji ga vide lošim, dok su Europljani tu još veći optimisti: čak 56 posto drži da je ono dobro, a samo 27 posto loše.

Podijeljeni su Hrvati i oko novčarskoga stanja vlastita domaćinstva, no, tu su pesimisti u maloj većini: 50 posto smatra ga lošim, a 48 posto dobrim. Europljani su znatno optimističniji: dobrim ga smatra njih 64, a lošim 34 posto.

Stanje zaposlenosti u zemlji dobrim i dalje smatra samo 11 posto Hrvata, dok se u EU postotak optimista u proteklih pola godine smanjio za osam bodova, na 28 posto.

Stanje okoliša u svojim zemljama lošim smatra većina i Europljana i Hrvata. No, dok je u EU takvih postojanih 51 posto, u Hrvatskoj je njihov broj od proljeća narastao za četiri boda, na 57 posto.

Stanje svojega životnoga okruženja znatna većina Hrvata (62%) i velika većina Europljana (79%) smatra dobrim.

Dok je zdravstvenom skrbi u svojoj zemlji zadovoljno samo 42 posto Hrvata, a 56 posto ih je nezadovoljno, u EU je stanje obrnuto: zadovoljnih je 55, a nezadovoljnih 43 posto.

Nezadovoljstvo mirovinskim sustavom većinski je osjećaj i u Hrvatskoj, i u EU. No, dok je u Hrvatskoj nezadovoljnih ogromnih 91 posto ispitanika, u EU je takvih 58 posto. Zadovoljnih je u EU trećina, a u Hrvatskoj tek dvadesetina.

Trećina Europljana zadovoljna je i naknadama za nezposlene u svojim zemljama, dok je u Hrvatskoj zadovoljnih tek desetina.

Čak je 94 posto Hrvata nezadovoljno domaćim životnim troškovima; i u EU je nezadovoljnih vrlo mnogo, ali ipak manje nego u Hrvatskoj: 78 posto.

Oko odnosa među domaćim stanovništvom različita podrijetla i Hrvati i Europljani su podijeljeni. No, dok je u Hrvatskoj malo više onih koji ih smatraju lošima, u EU je nešto više onih koji ih vide dobrima.

Društvenom solidarnošću u svojoj zemlji nezadovoljno je čak četiri petine Hrvata, te više od dvije trećine Europljana.

I Hrvati i Europljani u jednakoj većini (69%) smatraju da im je energija preskupa, dok ih samo po četvrtina kaže da si je može dovoljno priuštiti.

Još je teže i Hrvatima (77%) i Europljanima (73%) plaćati stambene troškove.

Zamalo četiri petine Hrvata smatra da je domaća javna uprava loša, a samo 14 posto da je dobra. I u EU prevladavaju oni koji javnu upravu smatraju lošom (55%), ali ih ipak zamalo dvije petine smatra dobrom.

1.3 Kratkoročna očekivanja

Kakvi očekujete da će biti idućih 12 mjeseci kada je riječ o...

(U zgradama su postotci iz proljetnoga istraživanja, ako se pitalo)

	Bolji		Lošiji		Jednaki		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Vašem životu općenito	24% (32%)	23% (31%)	22% (16%)	26% (20%)	51% (49%)	48% (47%)	3% (3%)	3% (2%)
Gospodarskome stanju u zemlji	15% (16%)	14% (16%)	51% (46%)	51% (44%)	29% (33%)	31% (35%)	5% (5%)	4% (5%)

Gospodarskome stanju u domaćinstvu	18% (22%)	24% (25%)	27% (25%)	28% (24%)	52% (50%)	46% (48%)	3% (3%)	2% (3%)
Stanju zaposlenosti u zemlji	13% (21%)	16% (21%)	53% (39%)	44% (36%)	29% (34%)	36% (37%)	5% (6%)	4% (6%)
Stanju osobne zaposlenosti	18% (20%)	19% (19%)	12% (10%)	15% (13%)	58% (61%)	52% (46%)	12% (9%)	14% (22%)
Gospodarskome stanju u EU	16% (18%)	17% (19%)	41% (26%)	36% (25%)	31% (38%)	35% (36%)	12% (18%)	12% (20%)
Gospodarskome stanju u svijetu	15%	16%	49%	42%	25%	30%	11%	12%
Stanju okoliša u zemlji	21%	21%	27%	29%	46%	44%	6%	6%

Optimizam glede osobnoga života u idućih 12 mjeseci godini smanjio se od proljeća i u Hrvatskoj i u EU s malo manje od trećine na nešto manje od četvrtine. Na obje strane i dalje dominiraju rezignirani, kojih je oko polovice ispitanika, a čiji broj blago raste.

Ionako mali postotak onih koji povoljnim vide razvoj gospodarskoga stanja u zemlji nastavio se na obje strane smanjivati, dok je onih koji ga smatraju lošim na obje strane u sličnome postotku porastao, na po 51 posto.

Bolje očekivanja i Hrvati i Europljani imaju glede gospodarskoga stanja vlastita domaćinstva. Promjene ne očekuje 46 posto Hrvata, dva boda manje nego prije pola godine; da će biti lošije misli njih 28 posto, četiri boda više, dok poboljšanje očekuje njih 24 posto, bod manje. U EU je broj onih koji ne očekuju promjene porastao za dva boda, na 52 posto, za koliko je sada više i onih koji očekuju pogoršanje (27%), dok ih poboljšanje očekuje četiri boda manje (18%).

Kada je riječ o stanju osobne zaposlenosti u idućih 12 mjeseci, većina je i Hrvata i Europljana rezignirana, s time da se njihov broj u EU u proteklih pola godine smanjio za tri postotna boda, na 58%, dok ih je u Hrvatskoj sada šest bodova više (52%). Broj optimista u EU se malo smanjio, na samo 18 posto, a u Hrvatskoj stagnira na 19 posto, dok je pesimizam malo porastao, na 12 posto u EU, a na 15 posto u Hrvatskoj. I tu su očekivanja lošija kada se pita o stanju zaposlenosti u zemlji. Optimizam se u

EU smanjio na samo 13 posto, a u Hrvatskoj na 16 posto, dok dominiraju pesimisti, kojih je sada u EU 14 bodova više nego na proljeće (53%), a u Hrvatskoj pet bodova više (44%).

Pesimista glede gospodarskoga stanja u EU sada je među Europljanima 15 bodova više nego prije pola godine (41%), a među Hrvatima 11 bodova više (36%).

Rezigniranih je u EU manje sedam bodova (31%), a u Hrvatskoj tek bod manje (35%). Optimista je na obje strane manje po dva boda – u EU 16, a u Hrvatskoj 17 posto. Kada je riječ o gospodarskome stanju u svijetu, pesimista je još više – 49 posto u EU, a 41 posto u Hrvatskoj.

Promjenu stanja okoliša u svojim zemljama ne očekuje većina i Hrvata (44%) i Europljana (46%). Na obje je strane optimista oko petine, a pesimista više od četvrtine.

Muškarci su kratkoročno malo veći pesimisti od žena glede gospodarskoga stanja u zemlji. Dobno gledano, optimista je najviše među mladima od 24 godine (23%), a pesimista u skupini od 40 do 54 godine (59%). Rezigniranih je više od pesimista samo među mladima od 39, a pesimista je najviše u skupini od 40 do 54 godine. Prema vrsti zanimanja, pesimista je najviše među upraviteljima (56%), a najmanje među domaćicama (44%), među kojima je i najviše optimista (23%). Područno, najviše je optimista u Slavoniji (21%), pesimista u Zagrebu (55%), a rezigniranih u Istri, Rijeci i Gorskom Kotaru (38%).

1.4 Stanje u zemlji u usporedbi s EU

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja, ako se pitalo)

	Bolje		Lošije		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Gospodarstvo	36% (35%)	14% (12%)	55% (56%)	81% (82%)	9% (9%)	5% (6%)
Zaposlenost	31% (34%)	11% (12%)	59% (57%)	85% (82%)	10% (9%)	4% (6%)
Troškovi života	26% (21%)	12% (11%)	67% (72%)	84% (85%)	7% (7%)	4% (4%)

Cijena energenata	18% (14%)	15% (11%)	67% (73%)	79% (81%)	15% (13%)	6% (8%)
Kakvoća života	50% (46%)	23% (22%)	44% (48%)	72% (73%)	6% (6%)	5% (5%)
Stanje okoliša	48%	44%	41%	51%	11%	5%

Gospodarsko stanje u svojoj zemlji ogromna većina Hrvata (81%) i iznadpolovična većina Europljana (55%) smatra lošijim od prosječna stanja u EU. Kad je riječ o usporedbi stanja zaposlenosti, na obje je strane još više onih koji prosjek EU smatraju boljim od stanja u vlastitoj zemlji. Mišljenje o stanju u EU znatno je bolje od mišljenja o stanju u vlastitoj zemlji i glede troškova života, i cijene energenata. Kakvoću života polovica Europljana smatra boljom u svojim zemljama nego na razini EU, dok zamalo tri četvrtine Hrvata drži da se u EU živi bolje nego u Hrvatskoj. U Hrvatskoj su u iznadpolovičnoj većini oni koji smatraju da je stanje okoliša bolje u EU, dok ispodpolovična većina Europljana smatra da je u njihovim zemljama stanje okoliša bolje od europskoga prosjeka.

1.5 Dva najvažnija pitanja s kojima se suočuje

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja, ako se pitalo)

	Vaša zemlja		Vi osobno	
	EU 27	RH	EU 27	RH
Zločin	17% (20%)	62% (50%)	8%	10%
Gospodarsko stanje	37% (20%)	35% (31%)	23%	33%
Rast cijena/inflacija	37% (37%)	33% (36%)	50%	61%
Porezi	8% (10%)	2% (2%)	12%	3%
Nezaposlenost	26% (24%)	33% (45%)	14%	19%
Terorizam	5% (7%)	3% (1%)	2%	1%
Obrana/vanjski poslovi	1% (2%)	0% (1%)	1%	0%

Stanovanje	8% (9%)	2% (3%)	8%	10%
Useljavanje	9% (11%)	0% (1%)	4%	0%
Zdravstveni sustav	16% (19%)	5% (8%)	16%	11%
Obrazovni sustav	7% (8%)	2% (2%)	9%	6%
Mirovine	10% (12%)	15% (12%)	15%	23%
Zaštita okoliša	4% (5%)	1% (2%)	5%	3%
Energetika	5% (5%)	1% (1%)	9%	3%
Ostalo (spontano)	1% (2%)	1% (1%)	2%	2%
Ne zna	1% (1%)	1% (1%)	4%	3%

Dok su za europske ispitanika dva najvažnija pitanja s kojima se suočuje njihova zemlja gospodarsko stanje i inflacija, za hrvatske su to zločin i gospodarsko stanje. Zabrinutost za zemlju zbog zločina u EU se nastavlja smanjivati; u Hrvatskoj se, međutim, nakon prethodna neznatna smanjenja, u proteklih pola godine znatno povećala, za čak 12 postotnih bodova, te zabrinjava zamalo dvije trećine ispitanika. Zabrinutost za zemlju zbog gospodarskoga stanja u EU se od proljeća zamalo udvostručila, dok je u Hrvatskoj porasla za četiri boda.

Zabrinutost zbog inflacije u EU stagnira; u Hrvatskoj se ponovno smanjila, za tri indeksna boda, a znatno se, za 12 bodova, na trećinu ispitanika, smanjila zabrinutost zbog nezaposlenosti, nakon smanjenja od 10 bodova u prethodnome polugodištu. U EU se zabrinutost zbog nezaposlenosti u međuvremenu malo povećala, no, zabrinutih je tek malo više od četvrtine.

Dok se u EU za dva boda, na 10 posto, smanjila zabrinutost zbog mirovina, u Hrvatskoj je porasla za tri boda, na 15 posto.

Na osobnoj razini, zločin zabrinjava samo 10 posto hrvatskih ispitanika. Čak ih 61 posto na prvo mjesto stavlja inflaciju, a na drugo, s trećinom zabrinutih, gospodarsko stanje. Inflaciju na prvo mjesto osobnih briga stavljaju i Europljani, njih 50 posto, kojima je na drugome mjestu također gospodarsko stanje, s 23 posto zabrinutih. Mirovine osobno zabrinjavaju 23 posto Hrvata a 15 posto Europljana, dok se osobne nezaposlenosti plaši 19 posto hrvatskih a 14 posto europskih ispitanika.

1.6 Povjerenje u ustanove

1.6.1 Koliko povjerenja imate u svaku od sljedećih ustanova:

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja, ako se pitalo)

	Naginje vjerovati		Naginje ne vjerovati		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Vladi	34% (32%)	20% (21%)	61% (62%)	75% (75%)	5% (6%)	5% (4%)
Saboru	34% (34%)	19% (21%)	58% (58%)	76% (74%)	8% (8%)	5% (5%)
Domaćem pravosuđu	48% (46%)	20% (19%)	47% (48%)	74% (77%)	5% (6%)	6% (4%)
Političkim strankama	20%	10%	75%	86%	5%	4%
Mjesnim ili područnim vlastima	50%	23%	44%	71%	6%	6%
Europskoj uniji	47% (50%)	32% (37%)	41% (36%)	58% (52%)	12% (14%)	10% (11%)
Europskome parlamentu	51% (52%)	39% (40%)	31% (27%)	41% (43%)	18% (21%)	20% (17%)
Europskoj komisiji	47% (47%)	37% (36%)	30% (27%)	42% (45%)	23% (26%)	21% (19%)
Vijeću EU-a	42% (43%)	39% (39%)	29% (26%)	40% (42%)	29% (31%)	21% (19%)
Europskoj središnjoj banci	48% (50%)	39% (38%)	30% (24%)	40% (41%)	22% (26%)	21% (21%)
Ujedinjenim narodima	50% (54%)	38% (43%)	35% (30%)	51% (45%)	15% (16%)	11% (12%)
NATO-u	43%	31%	38%	56%	19%	13%

Dok u EU povjerenje u nacionalnu vladu raste, pa joj sada vjeruje više od trećine ispitanika, u Hrvatskoj se smanjilo na samo petinu. Tri četvrtine hrvata vladi i dalje ne vjeruje. Povjerenje Hrvata u Sabor još je manje – smanjilo se u proteklih pola godine za dva postotna boda, na samo 19 posto, dok je nepovjerenje jednako poraslo, na 76 posto. U EU u međuvremenu povjerenje u domaći parlament stagnira na 34 posto, pa mu sada vjeruje jednak postotak ispitanika kao i vladi.

Povjerenje Hrvata u domaće pravosuđe poraslo je od proljeća za bod, na petinu, dok se nepovjerenje smanjilo za tri boda, na 74 posto. U EU je istovremeno povjerenje u pravosuđe poraslo za dva boda, na 48 posto, dok se nepovjerenje smanjilo za bod, na 47 posto.

Političkim strankama vjeruje samo 10 posto Hrvata a dvostruko više Europljana. Ne vjeruje im tri četvrtine Europljana i čak 86 posto Hrvata.

Povjerenje u mjesne i područne vlasti u EU je znatno veće nego u vladu - vjeruje im čak polovica ispitanika, a 44 posto ih ne vjeruje. I u Hrvatskoj im vjeruje više ispitanika nego vladi, ali samo 23 posto, a ne vjeruje ih čak 71 posto.

Povjerenje u EU smanjilo se u Hrvatskoj od proljeća za četiri boda i sada joj vjeruje manje od trećine ispitanika (32%). U EU se istovremeno smanjilo za tri boda, na 47%. Onih koji u EU nemaju povjerenje sada je u EU pet bodova više nego na proljeće (41%), a u Hrvatskoj šest bodova (58%).

Povjerenje u Europski parlament i u Hrvatskoj (39%) i u EU (51%) u proteklih se pola godine neznatno smanjilo, ali mu i dalje vjeruje znatno više ispitanika nego domaćemu parlamentu.

Povjerenje u Europsku komisiju u EU stagnira, a u Hrvatskoj se za bod povećalo; na obje je strane znatno veće od povjerenja u domaću vladu.

Dok je u EU više ispitanika koji Europskom parlamentu i Europskoj komisiji vjeruju od onih koji im ne vjeruju, u Hrvatskoj je u oboje nešto izraženije nepovjerenje.

NATO-u vjeruje 43 posto Europljana i 31 posto Hrvata, nešto manje nego EU-u, a ne vjeruje mu 38 posto Europljana i 56 posto Hrvata, također nešto manje nego što ih nema povjerenje u EU.

1.7 Kupovna moć

1.7.1. Kako biste usporedili kupovnu moć svojega kućanstva s onom od prije pet godina?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Bolja je	18% (19%)	18% (19%)
Jednaka je	29% (28%)	30% (36%)
Lošija je	51% (52%)	51% (44%)
Ne zna	2% (1%)	1% (1%)

Postotak i hrvatskih i europskih ispitanika koji misle da im je kupovna moć u proteklih pola godine porasla nastavlja se lagano smanjivati, pa je takvih sada i među jednima i među drugima samo 18 posto. Prevladavaju na obje strane, u jednakome postotku (51%), oni koji misle da im se kupovna moć smanjila, s time da je takvih u EU sada bod manje nego prije pola godine, a u Hrvatskoj sedam bodova više.

1.7.2. Imate li teškoća s plaćanjem svojih računa na kraju mjeseca?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Imam	46% (47%)	54% (51%)
Nemam	51% (50%)	45% (47%)
Ne zna	3% (3%)	1% (2%)

Dok se u EU broj ispitanika koji imaju teškoća s plaćanjem svojih mjesečnih računa u proteklih pola godine smanjio za postotni bod (46%), u Hrvatskoj je takvih sada tri boda više (54%).

U Hrvatskoj je onih koji račune mogu plaćati više nego onih koji s time imaju teškoća samo među upraviteljima (51 : 49%) i samozaposlenima (65 : 53%), te u Zagrebu (54 : 45%).

1.8 Kretanja

1.8.1 Smatrate li da u vašoj zemlji, odnosno u EU, stvari trenutačno općenito idu dobro ili loše?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	Dobro		Loše		Ni dobro ni loše		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
U zemlji	28% (32%)	15% (28%)	49% (45%)	63% (48%)	19% (19%)	19% (21%)	4% (4%)	3% (3%)
U Europskoj Uniji	35% (42%)	25% (38%)	34% (25%)	40% (24%)	19% (19%)	27% (26%)	12% (14%)	8% (12%)

I u EU (49%) i u Hrvatskoj (63%) prevladavaju i sve je više onih koji misle da stvari u njihovim zemljama idu loše, a negativan je trend u Hrvatskoj znatno izraženiji od europskoga prosjeka. Postotak onih koji u Hrvatskoj misle da stvari u zemlji idu dobro u proteklih se pola godine gotovo prepolovio, s 28 na 15 posto, dok se u EU smanjio za četiri postotna boda, na 28 posto.

Još je znatnije porastao postotak onih koji misle da stvari u EU loše idu, iako o kretanju stvari u EU i Hrvati i Europljani i dalje misle znatno bolje nego o domaćim kretanjima. Da stvari u EU idu loše misli sada 34 posto Europljana, devet bodova više nego na proljeće, a 40 posto Hrvata, 16 bodova više. Više je ipak Europljana koji smatraju da stvari u EU idu dobro (35%), iako ih je sedam bodova manje nego proljetos. U Hrvatskoj je takvih četvrtina, 13 bodova manje nego prije pola godine.

1.8.2 Smatrate li da će život onih koji su danas djeca biti lakši ili teži nego što je život onih iz vašega naraštaja?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Lakši	16% (17%)	21% (24%)
Teži	62% (61%)	55% (52%)
Jednak	18% (18%)	19% (20%)

Ne zna	4% (4%)	5% (4%)
---------------	---------	---------

I Europljani i Hrvati pesimisti su kada je riječ o budućnosti njihove djece, s time da su Europljani veći pesimisti od Hrvata. Pesimizam je na obje strane u malome porastu, a optimizam u padu; oba su trenda u Hrvatskoj nešto izraženija nego u EU. Dok lakši život svoje djece očekuje 16 posto Europljana i 21 posto Hrvata, teži im predviđa 55 posto Hrvata i 62 posto Europljana.

1.8.3 Smatrate li da bi djeca koja žive u našoj zemlji imala bolji život da se isele u neku drugu zemlju?

	EU 27	RH
Naginje slaganju	25%	34%
Naginje neslaganju	50%	43%
Ovisi (spontano)	19%	16%
Ne zna	6%	7%

Četvrtina Europljana i više od trećine Hrvata vjeruje da bi im djeca lakše živjela izvan domovine. Polovica Europljana i ispodpolovična većina Hrvata (43%) nije, međutim, uvjerena da bi njihovoj djeci život u nekoj drugoj zemlji bio lakši.

2. Stavovi o Europskoj uniji

2.1 Doživljaj EU

2.1.1 Ima li EU za vas općenito pozitivan, negativan ili neutralan lik?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	HR
Pozitivan	45% (48%)	24% (32%)
Negativan	17% (15%)	29% (26%)
Neutralan	36% (35%)	44% (40%)
Ne zna	2% (2%)	2% (2%)

U Hrvatskoj se u proteklih pola godine za osam postotnih bodova, na 24 posto, smanjio postotak onih koji pozitivno gledaju na EU, dok je za tri boda, na 29 posto, narastao broj onih koji EU vide negativno. U znatnoj su većini, četiri boda većoj nego prije pola godine, oni za koje EU ima neutralan lik.

Među europskim ispitanicima u znatnoj su većini (45%) oni za koje EU ima pozitivan lik, iako je ta većina sada tri boda manja nego u prethodnome istraživanju. Za dva je boda više (17%) onih koji EU vide negativno, dok je za bod više europskih ispitanika (36%) lik EU neutralan.

Dok je u Hrvatskoj prije pola godine pozitivan lik EU prevladavao nad negativnime u objema rodnim skupinama, sada je među muškarcima zamjetno više onih koji EU vide pozitivno nego negativno (31 : 20%), dok je među ženama nešto više negativno nego pozitivno gledajućih (30 : 27%). Neutralan lik EU prevladava i u muških (41%) i u ženskih (46%) ispitanika.

Dobno, najviše je onih koji na EU pozitivno gledaju među starijima od 55 godina, a to je i jedina dobna skupina u kojoj pozitivan lik EU prevladava nad negativnime (28 : 26%). Najviše je negativno na EU gledajućih u skupini između 15 i 24 godine starosti (32%). Neutralan lik EU najučestaliji je u skupini staroj između 25 i 39 godina (47%), a prevladava u svim dobnim skupinama.

Prema zanimanjima, negativan lik EU najizrazitije prevladava među samozaposlenima (45%), kojih je prije pola godine čak 55 posto na EU gledalo pozitivno. Negativan lik EU većinski je i među nezaposlenima (39%), gdje za jedan postotni bod prevladava nad neutralnime, koji je većinski u svim ostalim skupinama zanimanja, a najizraženiji je među domaćicama (53%). Pozitivno gledajućih na EU najviše je među upraviteljima (38%), a više ih je nego negativno gledajućih samo još među studentima i umirovljenicima (po 28%).

Politički, najpozitivnije EU vide ispitanici s ljevice (31 : 27%), pa s desnice (31 : 30%), dok je u središtu više negativno nego pozitivno gledajućih (23 : 26%).

Područno, onih koji EU vide pozitivno najviše je u Zagrebu (28%), ali sedam bodova manje nego prije pola godine. Jednaki postotak Zagrepčana EU vidi negativno.

Pozitivan lik EU dominira nad negativnime samo u Slavoniji (25 : 16%), a negativno na EU gledajućih najviše je u Dalmaciji (38%), jedinome području u kojemu oni dominiraju i nad neutralnima, pa u Sjevernoj Hrvatskoj (33%).

2.1.2 Slažete li se sa sljedećim tvrdnjama?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja, ako je pitanje bilo postavljeno)

	Slaže se		Ne slaže se		Ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Moj glas se računa u EU	30%	32%	61%	58%	9%	10%
Moj glas se računa u mojoj zemlji	46% (48%)	63% (61%)	48% (45%)	32% (36%)	6% (7%)	5% (3%)
Glas moje zemlje računa se u EU	60% (61%)	36% (32%)	31% (29%)	54% (57%)	9% (10%)	10% (11%)
EU nameće stajališta našoj zemlji	60% (60%)	78% (85%)	27% (26%)	15% (10%)	13% (14%)	7% (5%)
Razumijem kako EU djeluje	41% (44%)	46% (50%)	51% (47%)	43% (43%)	8% (9%)	11% (7%)
Naša je vlada osjetljiva na brige naših građana	43%	17%	48%	77%	9%	6%
EU je osjetljiva na brige naših građana	30%	17%	55%	74%	15%	9%
Naša je vlada osjetljiva na brige građana EU	42%	18%	41%	69%	17%	13%

Manje od trećine Hrvata (32%), ali ipak dva postotna boda više nego Europljana (30%) misli da svojim glasom utječu na EU. Zamalo dvostruko više Hrvata (63%), dva boda više nego prije pola godine, uvjereni su da svojim glasom utječe na zbivanja u vlastitoj zemlji. Europski su ispitanici, pak, u svoj utjecaj u vlastitoj zemlji znatno manje uvjereni (46%), k tome dva boda manje nego prije pola godine.

Za četiri se boda, na 36 posto, u međuvremenu povećao postotak Hrvata koji misle da glas Hrvatske ima utjecaj na EU, dok je među europskim ispitanicima onih koji su uvjereni u utjecaj svoje zemlje na EU tri petine, bod manje nego prije pola godine. Jednaki, postojani, postotak Europljana (60%) smatra da EU nameće stajališta njihovoj zemlji, dok u Hrvatskoj tako misli 78% ispitanika, sedam bodova manje nego prije pola godine.

Onih koji misle da razumiju kako EU djeluje u Hrvatskoj je sada četiri boda manje nego prije pola godine (46%), a u EU tri boda manje (41%). U Hrvatskoj je, međutim, i dalje tri boda više onih koji misle da razumiju djelovanje EU nego onih koji kažu da ga ne razumiju, dok je u EU čak 10 bodova više onih koji kažu da ne razumiju kako EU djeluje (51%), nego onih koji misle da djelovanje EU razumiju.

Da je hrvatska vlada osjetljiva na brige građana smatra samo 17 posto hrvatskih ispitanika, dok ih čak 77 posto ne misli tako. I u EU također prevladavaju oni koji misle da domaća vlada nije osjetljiva na brige građana (48%), ali samo za pet bodova. Koliko za hrvatsku vladu, toliko malo Hrvata i za EU misli da je osjetljiva na brige hrvatskih građana (17%). Europskih ispitanika koji misle da je EU osjetljiva na brige građana njihovih zemalja ima znatno više, 30 posto.

Samo 18 posto Hrvata misli da je hrvatska vlada osjetljiva na brige građana EU, dok je među europskim ispitanicima onih koji misle da je njihova nacionalna vlada na to osjetljiva 42 posto.

2.1.3 Što EU znači vama osobno (može više odgovora)?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Mir	27% (26%)	17% (24%)
Gospodarski boljitak	17% (17%)	20% (23%)
Demokraciju	21% (21%)	17% (22%)
Društvenu zaštitu	9% (9%)	10% (10%)
Slobodu putovanja, studiranja i rada bilo gdje u EU-u	44% (49%)	34% (42%)
Kulturnu	20% (22%)	12% (15%)

raznolikost		
Snažniji glas u svijetu	23% (22%)	11% (14%)
Euro	34% (35%)	20% (20%)
Nezaposlenost	11% (11%)	10% (12%)
Birokraciju	17% (18%)	10% (9%)
Rasipanje novca	19% (19%)	13% (11%)
Gubitak kulturnog identiteta	11% (11%)	24% (22%)
Više zločina	14% (15%)	20% (16%)
Nedostatan nadzor vanjskih granica	16% (18%)	9% (9%)
Drugo (spontano)	1% (1%)	1% (1%)
Ne zna	4% (3%)	6% (5%)

I za građane EU i za Hrvate EU ponajprije znači slobodu putovanja, studiranja i rada u bilo kojoj zemlji članici. Na drugome je mjestu za Hrvate bojazan od gubitka kulturnoga identiteta, a za građane EU zajednička valuta euro. Treći je Europljanima mir, a u Hrvata treće mjesto dijele gospodarski boljitak, euro i bojazan od više zločina. Dok je bojazan da će u EU izgubiti kulturni identitet u Hrvata u proteklih pola godine porasla za dva postotna boda, na 24 posto, nakon što se u prethodnome polugodištu smanjila za četiri boda, među europskim je ispitanicima onih koji se toga boje postojanih samo 11 posto.

2.2 Članstvo u EU

2.2.1 Je li članstvo vaše zemlje u EU dobro ili loše?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Dobro	53% (52%)	23% (30%)
Loše	15% (14%)	38% (25%)
Ni dobro ni loše	27% (29%)	35% (39%)

Ne zna	5% (5%)	4% (6%)
---------------	---------	---------

Članstvo svoje zemlje u Europskoj uniji dobrim smatra 53 posto europskih ispitanika, bod više nego prije pola godine, dok je u Hrvatskoj takvih sada čak sedam bodova manje, samo 23 posto. U EU je, na račun neutralnih, za bod, na 15 posto, porastao i postotak onih koji misle da je članstvo u EU loše za njihovu zemlju; u Hrvatskoj je takvih sada čak 13 bodova više nego prije pola godine (38%) i prvi ih je put više nego neutralnih (35%).

Da će članstvo Hrvatske u EU biti dobra stvar misli zamjetno više Hrvata (27%) nego Hrvatica (20%).

Prije pola godine u svim je dobnim skupinama neutralnih bilo najviše, a sada oni prevladavaju samo među ispitanicima u dobi od 40 do 54 godine (39%), dok su ostalim skupinama u većini pesimisti. Najviše optimista, 31 posto, ima među starijima od 55, a najmanje, 16 posto, u skupini ispitanika starih između 15 i 24 godine. U potonjoj je skupini i najviše pesimista, 44 posto.

Prema zanimanjima, optimisti su u većini samo među upraviteljima (38%), a pesimisti među umirovljenicima (33%) – među kojima je jednako optimista i rezigniranih (po 31%) - samozaposlenima (40%), manualnim radnicima (41%), bijelim okovratnicima (42%) i nezaposlenima (50%). Među studentima jednako je pesimista i rezigniranih (35%). Rezignirani su u većini među domaćicama (40%).

Područno, pesimisti prevladavaju u Istri, Rijeci i Gorskom Kotaru (42%) i u Dalmaciji (46%), a neutralni u Zagrebu te Lici i Banovini (po 37%), Slavoniji (39%) i Sjevernoj Hrvatskoj (43%).

2.2.2 Smatrate li da (će) vaša zemlja od članstva u EU ima (imati) dobrobit?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Da	56% (54%)	33% (44%)
Ne	31% (31%)	55% (42%)
Ne zna	13% (15%)	12% (14%)

Dok dobrobit od članstva u EU sada osjeća dva postotna boda više Europljana (56%) nego prije pola godine, u Hrvatskoj dobrobit očekuje samo trećina ispitanika, 11 bodova manje nego proljetos. U EU je onih koji dobrobit ne osjećaju postojanih 31

posto, dok ih je u Hrvatskoj sada 13 bodova više nego prije pola godine, čak 55 posto. Dobrobit od članstva očekuje u Hrvatskoj zamjetno više muškaraca (38%) nego žena (29%).

Pesimisti prevladavaju u svim dobnim skupinama; najviše ih je među ispitanicima starima od 15 do 24 godine, a njihov postotak starenjem opada, pa ih je najmanje među starijima od 55 (50%).

Prema zanimanjima, optimisti prevladavaju samo među upraviteljima (52%), dok je najviše pesimista među nezaposlenima (66%).

Pesimisti prevladavaju u svim hrvatskim područjima. Optimista je najviše u Zagrebu (40%), a pesimista u Sjevernoj Hrvatskoj i u Dalmaciji (po 60%).

2.3 Sadržaji Unije

Jeste li za Europsku uniju sa sljedećim sadržajima:

(U zagradama su postotci iz istraživanja prije godinu dana)

	Za		protiv		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Europska monetarna unija s jedinstvenom valutom – eurom	61% (61%)	65% (66%)	32% (31%)	23% (26%)	7% (8%)	12% (8%)
Zajednička vanjska politika	68% (70%)	63% (67%)	20% (17%)	22% (21%)	12% (13%)	15% (12%)
Zajednička obrambena i sigurnosna politika	75% (76%)	70% (72%)	16% (13%)	16% (17%)	9% (11%)	14% (11%)
Nastavak širenja na druge zemlje	44% (46%)	59% (66%)	43% (40%)	23% (19%)	13% (14%)	18% (15%)
Različite brzine izgradnje EU-a u pojedinim	39% (39%)	39% (42%)	42% (40%)	43% (41%)	19% (21%)	18% (17%)

skupinama zemalja						
------------------------------	--	--	--	--	--	--

Zajedničke europske politike - monetarna, vanjska, te obrambena i sigurnosna - uživaju podjednaku većinsku potporu i među Hrvatima, i među građanima EU.

Najpopularnija je zajednička obrambena i sigurnosna politika, koju podupire 70 posto Hrvata i 75 posto Europljana.

Podjednako, ispodpolovično većinski, i Hrvati i Europljani protive se "Europi više brzina".

I politika proširenja EU uživa većinsku potporu i Hrvata i Europljana, iako je onih koji je podupiru sada na obje strane manje nego prije godinu dana. U Hrvata je potpora proširenju EU iznadpolovična (59%), dok je među građanima EU onih koji proširenje podupiru (44%) sada samo bod više od onih koji mu se protive.

2.4 Na koja se od sljedećih pitanja europska integracija mora naglašeno usredotočiti u nadolazećim godinama kako bi ojačala Europsku uniju u budućnosti (do tri odgovora)?

(U zagradama su postotci iz istraživanja u proljeće 2007.)

	EU 27	RH
Unutarnje tržište	18% (13%)	26% (30%)
Kulturna politika	6% (8%)	3% (6%)
Europska vanjska politika	16% (16%)	9% (14%)
Europska obrambena politika	14% (12%)	8% (9%)
Pitanja vezana uz useljavanje	29% (29%)	8% (7%)
Europska obrazovna politika	13% (14%)	6% (11%)

Pitanja vezana uz okoliš	27% (34%)	14% (25%)
Energetska pitanja	30% (25%)	18% (15%)
Solidarnost sa siromašnijim područjima	20% (17%)	39% (39%)
Znanstvena istraživanja	15% (13%)	5% (12%)
Društvena pitanja	27% (25%)	44% (33%)
Borba protiv zločina	29% (33%)	49% (43%)
Ništa od toga (spontano)	2% (2%)	1% (1%)
Nešto drugo (spontano)	1% (1%)	0% (0%)
Ne zna	5% (6%)	7% (7%)

Europljani na prva tri mjesta među pitanjima na koja se EU treba usredotočiti ne bi li u budućnosti poslala jačom stavljaju energetiku (30%), te useljavanje i borbu protiv zločina (po 29%).

Za Hrvate, to su borba protiv zločina (49%), društvena pitanja (44%) i solidarnost sa siromašnijim područjima (39%).

3. Globalizacija

3.1 Prilika ili prijetnja

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Globalizacija predstavlja dobru priliku za domaće tvrtke zahvaljujući otvaranju tržišta	36% (39%)	32% (36%)
Globalizacija predstavlja prijetnju zapošljavanju i tvrtkama u našoj zemlji	42% (43%)	49% (41%)
Ne zna	22% (18%)	19% (23%)

Nešto manje od trećine (32%) Hrvata, četiri boda manje nego proljetos, doživljava globalizaciju kao priliku za domaće tvrtke na otvorenome svjetskome tržištu, dok ih zamalo polovica (49%), osam bodova više nego prije pola godine, smatra prijetnjom gospodarstvu u zemlji. Među Europljanima također prevladavaju oni koji globalizaciju doživljavaju kao prijetnju, no, nešto ih je manje nego u Hrvatskoj (42%) i bod manje nego proljetos. Onih koji globalizaciju vide kao priliku malo je više nego u Hrvatskoj (36%), tri boda manje nego u prethodnome istraživanju.

U svim rodnim, dobnim, političkim i područnim skupinama u Hrvatskoj prevladavaju oni koji globalizaciju doživljavaju kao prijetnju. Gledajući prema zanimanjima, globalizaciju kao priliku doživljava većina samo studenata (51%) i upravitelja (47%). Najviše se globalizacije plaše bijeli okovratnici (57%), pa manualni radnici (56%), samozaposleni (54%) i nezaposleni (53%).

3.2 Globalizacija i EU

3.2.1 Slažete li se s izjavom da Europska unija pomaže zaštititi nas od negativnih učinaka globalizacije?

(U zagradama su postotci iz istraživanja u proljeće 2007.)

	EU 27	RH
Slaže se	43% (42%)	27% (31%)
Ne slaže se	37% (40%)	52% (53%)
Ne zna	20% (18%)	21% (16%)

Dok ispodpolovična blago rastuća većina europskih ispitanika (43%) vjeruje da ih EU pomaže zaštititi od negativnih učinaka globalizacije, tako misli samo 27 posto Hrvata, četiri postotna boda manje nego prije godinu i pol. Postotak Europljana koji ne vjeruju u takvu zaštinu moć EU smanjio se u međuvremenu za tri boda, na 37 posto, dok je postotak u zaštitu EU neuvjerenih Hrvata istovremeno opao za bod, ali su oni i dalje u iznadpolovičnoj većini (52%). Potonji prevladavaju u svim rodnim, dobnim, stručnim, političkim i područnim skupinama hrvatskih ispitanika.

3.2.2 Slažete li se s izjavom da Europska unija omogućuje europskim građanima veću dobrobit od pozitivnih učinaka globalizacije?

(U zagradama su postotci iz istraživanja u proljeće 2007.)

	EU 27	RH
Slaže se	48% (50%)	41% (43%)
Ne slaže se	31% (31%)	37% (42%)
Ne zna	21% (19%)	22% (15%)

Da EU omogućuje svojim građanima postići veću dobrobit od pozitivnih učinaka globalizacije vjeruje ispodpolovična većina i europskih (48%) i hrvatskih (41%) ispitanika, iako je takvih sada na obje strane dva postotna boda manje nego prije

godinu i pol. Onih koji ne misle tako u EU je postojanih 31 posto, dok se u Hrvatskoj njihov broj u međuvremenu smanjio za pet postotnih bodova; sada ima čak sedam bodova više Hrvata koji se znaju što bi na to pitanje odgovorili.

U pozitivan učinak EU uvjereno je znatno više Hrvata (48%), nego Hrvatica (34%), među kojima pretežu one koje ne dijele to pozitivno mišljenje (38%).

Prema dobi, u pozitivan učinak EU vjeruje većina mlađih od 40, dok među starijima od te dobi prevladavaju oni koji tako ne misle.

Pozitivno misleći prevladavaju u svim političkim skupinama, a na desnici su u iznadpolovičnoj većini (53%).

Prema struci, najpozitivnije o rečenome učinku EU misle upravitelji (65%), a u iznadpolovično i studenti (53%). Oni koji se s time ne slažu prevladavaju samo među nezaposlenima (42%) i umirovljenicima (41%).

Područno gledano, pozitivno misleći ne prevladavaju samo među Istranima, Riječanima i Goranima, te stanovnicima Like i Banovine.

4. Profili

4.1 Političko opredjeljenje

Kamo se smještate prema političkom opredjeljenju na ljestvici slijeva nadesno?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Nalijevo	27% (28%)	26% (22%)
U središte	33% (31%)	30% (32%)
Nadesno	21% (22%)	17% (22%)
Odbija odgovoriti	9% (8%)	10% (9%)
Ne zna	10% (11%)	17% (15%)

Hrvata koji se politički svrstavaju lijevo sada je četiri postotna boda više (26%) nego na proljeće, a pet je bodova manje onih koji se smiještaju na desnicu (17%). Onih koji se opredjeljuju za političko središte i dalje je najviše (30%), iako dva boda manje nego proljetos. U EU je i ljevičara (27%) i desničara (21%) sada po bod manje, a dva je boda više onih koji se vide u političkome središtu (33%).

Političko središte dominira u svim skupinama osim među upraviteljima, kojih je više na ljevici (36%), kao i bijelih okovratnika (40%), te studentima, koji su podijeljeni između ljevice i središta (po 28%), uz 10 posto desničara i najviše onih koji ne znaju kamo bi se svrstali (29%).

Područno, ljevica dominira nad središtem i desnicom u Sjevernoj Hrvatskoj (38 : 26 : 12%) te u Istri, Rijeci i Gorskom kotaru (32 : 26 : 7%). Desno opredijeljenih najviše je u Dalmaciji (29%), jednako koliko i onih u središtu a dva boda više nego na ljevici (27%). Zagrepčani su pak podijeljeni između ljevice i središta (po 26%), dok je desno usmjerenih 15 posto. Središte dominira u Slavoniji (42%), u kojoj se 10 posto ispitanika svrstava nalijevo a 16 posto nadesno, te u Lici i Banovini, gdje je 27 posto lijevo, a 22 posto desno opredijeljenih.

Onih koji ne znaju kamo bi se politički svrstali najviše je u Zagrebu (25%), Slavoniji (22%), te u Istri, Rijeci i Gorskom Kotaru (19%). U potonjemu je području najviše, čak 16 posto, onih koji su na ovo pitanje odbili odgovoriti.

4.2 Posjedovanje dobara

Koja od sljedećih dobara posjedujete?

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Fiksni telefon	72% (74%)	85% (84%)
Mobilni telefon	84% (82%)	79% (77%)
Televizor	98% (98%)	98% (98%)
DVD-plejer	73% (72%)	66% (64%)
CD-plejer	64% (66%)	53% (57%)
Računalo	64% (63%)	51% (52%)
Pristup internetu od kuće	55% (53%)	41% (41%)

Automobil	72% (72%)	69% (71%)
Stan ili kuću koji su otplaćeni	44% (44%)	77% (75%)
Stan ili kuću koji se još otplaćuju	26% (25%)	11% (14%)
Ništa od toga (spontano)	0% (0%)	0% (0%)
Ne zna	1% (0%)	1% (1%)

Dok se postotak hrvatskih vlasnika fiksne telefonske linije u prethodnome polugodištu bio smanjio za pet bodova, sada je ponovno porastao za bod (85%). Dva je boda više vlasnika mobitela (79%), ali je potonjih i dalje pet bodova manje nego među europskim ispitanicima (84%), među kojima se postotak vlasnika fiksne linije nastavio smanjivati i sada ih je dva boda manje nego proljetos (72%).

Vlasnici DVD-plejera među hrvatskim ispitanicima preokrenuli su trend iz prethodnoga polugodišta, kada im se broj bio smanjio za tri postotna boda, pa ih je sada dva boda više nego prije pola godine (66%), ali sedam bodova manje nego među europskim ispitanicima (73%).

Broj vlasnika CD-plejera nastavlja se smanjivati i u EU (64%) i u Hrvatskoj (51%)
Broj vlasnika televizora u Hrvata stagnira na jednakome postotku kao u Europljana (98%).

Dok je vlasnika računala u EU sada bod više nego proje pola godine (64%), u Hrvatskoj se, nakon prethodnoga rasta, u proteklome polugodištu smanjio za bod (51%). Broj korisnika interneta s pristupom od kuće u Hrvatskoj stagnira (41%), dok je u EU u prethodnome polugodištu porastao za dva boda (55%).

Razlika u broju vlasnika računala i priključaka na internet u EU i u Hrvatskoj ukazuje kako na niži životni standard Hrvata, tako i na znatno više cijene tih, za gospodarski razvoj ključnih, sprava ili usluga u Hrvatskoj.

Dok u EU broj vlasnika automobila stagnira (72%), u Hrvatskoj se nastavlja smanjivati; nakon što ih se u prethodnome polugodištu smanjio za tri, sada je opao za dodatna dva boda, na 69 posto.

U Hrvatskoj se broj vlasnika otplaćenoga stambenoga prostora povećao u proteklih pola godine za dva boda, na 77 posto, nakon što se u prethodnome polugodištu bio smanjio za četiri boda. Takvih je u EU postojanih 44 posto. Tri je boda sada manje onih koji svoj dom još otplaćuju (11%), dok ga u EU još otplaćuje bod više ispitanika

nego prije pola godine (26%).

I dalje znatna razlika u broju vlasnika stambenoga prostora između prosječnih Europljana i Hrvata ukazuje kako na veću navezanost Hrvata na dom, tako i na nerazvijeno tržište najamnih stanova u Hrvatskoj, što oboje ishodi manjom pokretljivošću radne snage.

5. Zaključak

Hrvati su se, čini se, umorili od pristupnoga postupka za članstvo u Europskoj Uniji: tek što se, najavom predsjednika Europske komisije Josea Manuela Duraa Barrosa da bi pristupni pregovori mogli završiti prije kraja 2009. godine, ukazalo svjetlo na kraju tunela, Slovenija je postavila blokadu. Iako ta blokada nema temelja u europskome pravnome redu, pregovori su stali, a središnje europske ustanove još nisu našle način da je uklone i dokažu vjerodostojnost Unije: da će održati obećanje da će Hrvatska u EU ući na temelju vlastitih zasluga, kada ispuni propisane uvjete za članstvo. Zbog toga nalazi ovoga Eurobarometrova istraživanja pokazuju da je popularnost EU među Hrvatima niža nego u prethodnome istraživanju.

Pozitivan lik EU sada ima za samo 24 posto Hrvata, čak osam postotnih bodova manje nego prije pola godine, a članstvo Hrvatske u Europskoj uniji dobrim smatra njih samo 23 posto, sedam bodova manje. Dobrobit od članstva očekuje 33 posto Hrvata, 11 bodova manje nego proljetos, a ne očekuje je 55 posto, 13 bodova više. Iako zajedničke europske politike sada podupire nešto manje Hrvata nego prije godinu dana, ta je potpora i dalje vrlo velika - kako za zajedničku monetarnu (65%), tako i za zajedničku vanjsku (63%), te za zajedničku obrambenu i sigurnosnu politiku (70%). Znatnu većinsku potporu Hrvata uživa i politika proširenja EU (59%). To govori da Hrvati nisu euroskeptici – iako su, razočarani, postali europesimisti.

STANDARD EUROBAROMETER 70

TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 6th of October and the 6th of November 2008, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 70.1 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Research and Political Analysis".

The STANDARD EUROBAROMETER 70 is part of wave 70.1 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER 70.1 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

Abbreviations	Countries	Institutes	N°	Fieldwork		Population
			Interviews	Dates		15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.002	10/10/2008	06/11/2008	8.786.805
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.006	09/10/2008	20/10/2008	6.647.375
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.026	06/10/2008	22/10/2008	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.029	06/10/2008	02/11/2008	4.432.931
DE	Germany	TNS Infratest	1.526	10/10/2008	02/11/2008	64.546.096
EE	Estonia	Emor	1.000	10/10/2008	03/11/2008	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	10/10/2008	02/11/2008	8.691.304
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.000	09/10/2008	06/11/2008	38.536.844
FR	France	TNS Sofres	1.027	06/10/2008	31/10/2008	46.425.653
IE	Ireland	TNS MRBI	1.000	06/10/2008	31/10/2008	3.375.399
IT	Italy	TNS Infratest	1.061	08/10/2008	24/10/2008	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	503	08/10/2008	02/11/2008	638.900
	Turkish Cypriot					
CY(tcc)	Comm.	KADEM	500	07/10/2008	27/10/2008	143.226
LV	Latvia	TNS Latvia	1.002	10/10/2008	04/11/2008	1.444.884
		TNS Gallup				
LT	Lithuania	Lithuania	1.011	09/10/2008	28/10/2008	2.846.756
LU	Luxembourg	TNS ILReS	500	06/10/2008	03/11/2008	388.914
HU	Hungary	TNS Hungary	1.002	10/10/2008	02/11/2008	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	09/10/2008	03/11/2008	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.041	09/10/2008	05/11/2008	13.017.690
		Österreichisches				
AT	Austria	Gallup-Institut	1.003	06/10/2008	28/10/2008	7.004.205
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	11/10/2008	31/10/2008	32.155.805
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.000	11/10/2008	03/11/2008	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.053	07/10/2008	03/11/2008	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.006	07/10/2008	04/11/2008	1.729.298
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.006	09/10/2008	26/10/2008	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.004	15/10/2008	06/11/2008	4.353.495
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.002	13/10/2008	03/11/2008	7.562.263
UK	United Kingdom	TNS UK	1.308	07/10/2008	02/11/2008	50.519.877
HR	Croatia	Puls	1.000	08/10/2008	29/10/2008	3.734.300
TR	Turkey	TNS PIAR	1.003	08/10/2008	05/11/2008	47.583.830
	Former					
	Yugoslav Rep.					36
MK	of Macedonia	TNS Brima	1.009	07/10/2008	16/10/2008	1.648.012
TOTAL			30.130	06/10/2008	06/11/2008	453.865.399

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

HR

A	Vaš broj istraživanja (101-105)
<input type="text"/>	

EB69.2 A

B	Kod zemlje (106-107)
<input type="text"/>	

EB69.2 B

C	Naš broj istraživanja (108-110)
<input type="text"/>	

EB69.2 C

D	Broj ankete (111-116)
<input type="text"/>	

EB69.2 D

E	Verzija upitnika
----------	------------------

A
B

EB69.2 E

PITAJ BROJ 28 SAMO
U TURSKOJ

PITAJ BROJ 29 SAMO
U HRVATSKOJ

PITAJ BROJ 30 SAMO
U TURSKOJ
CIPARSKOJ
ZAJEDNICI

PITAJ BROJ 31 SAMO
U MAKEDONIJI

Q1	Koje je Vaše državljanstvo? Molim navedite sve države čiji ste državljanin.
-----------	--

MOGUĆE VIŠE
ODGOVORA

(117)

(158-190)

Belgija	
Danska	
Njemačka	
Grčka	4,
Španjolska	5,
Francuska	6,
Irska	7,
Italija	8,
Luksemburg	9,
Nizozemska	10,
Portugal	11,
Velika Britanija	12,
Austrija	13,
Švedska	14,
Finska	15,
Cipar (južni)	16,
Češka Republika	17,
Estonija	18,
Mađarska	19,
Latvija	20,
Litva	21,
Malta	22,
Poljska	23,
Slovačka	24,
Slovenija	25,
Bugarska	26,
Rumunjska	27,
Turska	28,
Hrvatska	29,
\$\$Sjeverni Cipar	30,
	31,
Ostale zemlje	32,
NZ	33,

EB69.2 Q1

AKO "OSTALE ZEMLJE" ILI "NZ" ZAVRŠI ANKETU

PITAJ QA SVE

QA1

Kad ste u društvu svojih prijatelja, koliko često raspravljate o politici – je li to često, povremeno ili nikada

(211)

Često	1
Povremeno	2
Nikada	3
Ne zna	4

EB69.2 QA1

QA2	Kad imate čvrst stav o nekoj temi, dogodi li Vam se da nastojite uvjeriti svoje prijatelje, rodbinu ili kolege poslu u ispravnost svog stava? Događa li se to ...?
-----	--

(PROČITAJ)

	(212)
Često	1
Povremeno	2
Rijetko	3
Nikada	4
Ne zna	5

EB69.2 QA2

QA3	Sveukupno gledajući, jeste li svojim životom vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, ne naročito zadovoljni ili uopće zadovoljni?
-----	---

(PROČITAJ)

	(213)
Vrlo zadovoljan	1
Prilično zadovoljan	2
Ne naročito zadovoljan	3
Uopće nisam zadovoljan	4
Ne zna	5

EB69.2 QA3

NE PITAJ QA4a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QA4b

QA4a	Kako biste procijenili trenutno stanje svakog od slijedećih?
------	--

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Vrlo dobro	Prilično dobro	Prilično loše	Vrlo loše	M
(214)	1 Stanje u hrvatskom gospodarstvu	1	2	3	4	
(215)	2 Stanje u europskom gospodarstvu	1	2	3	4	
(216)	3 Stanje gospodarstva u svijetu	1	2	3	4	
(217)	4 Vašu osobnu poslovnu situaciju	1	2	3	4	
(218)	5 Financijsko stanje Vašeg kućanstva	1	2	3	4	
(219)	6 Stanje sa zaposlenjem u Hrvatskoj	1	2	3	4	
(220)	7 Stanje s	1	2	3	4	

	okolišem u Hrvatskoj					
--	----------------------	--	--	--	--	--

EB68.1 QA4 TREND MODIFIED

PITAJ QA4b u CY(tcc) - OSTALI IDU NA QA5a

QA4b Kako biste procijenili trenutačno stanje svakog od slijedećih?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Vrlo dobro	Prilično dobro	Prilično loše	Vrlo loše	
(221)	2	1	2	3	4	
	2	1	2	3	4	
(222)						
(223)	3	1	2	3	4	
(224)	4	1	2	3	4	
(225)	5	1	2	3	4	
(226)	6	1	2	3	4	
(227)	7	1	2	3	4	

NEW

NE PITAJ QA5a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QA5b

QA5a Kako biste procijenili trenutačno stanje svakog od slijedećih?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Vrlo dobro	Prilično dobro	Prilično loše	Vrlo loše	
(228)	1	1	2	3	4	
	2	1	2	3	4	
(229)						
(230)	3	1	2	3	4	
	4	1	2	3	4	
(231)						
(232)	5	1	2	3	4	
	6	1	2	3	4	
(233)						

(234)	7	Način na koji se u Hrvatskoj bavi nejednakostima i siromaštvom	1	2	3	4	
(235)	8	Financijska dostupnost energije u Hrvatskoj	1	2	3	4	
(236)	9	Financijska dostupnost stanovanja u Hrvatskoj	1	2	3	4	
(237)	10	Način na koji radi javna administracija u Hrvatskoj	1	2	3	4	

NEW

PITAJ QA5b SAMO u CY(tcc) - OSTALI IDU NA QA6a

QA5b Kako biste procijenili trenutačno stanje svakog od sljedećih?

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

		(PROČITAJ)	Vrlo dobro	Prilično dobro	Prilično loše	Vrlo loše	
(238)	1		1	2	3	4	
(239)	2		1	2	3	4	
(240)	3		1	2	3	4	
(241)	4		1	2	3	4	
(242)	5		1	2	3	4	
(243)	6		1	2	3	4	
(244)	7		1	2	3	4	
(245)	8		1	2	3	4	
(246)	9		1	2	3	4	
(247)	10		1	2	3	4	

NEW

NE PITAJ QA6a u CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA6b

QA6a Kakva su Vaša očekivanja u sljedećih dvanaest mjeseci: smatrate li da će sljedećih dvanaest mjeseci biti lošiji ili isti što se tiče...?

		(PROČITAJ)	BOLJI	LOŠIJI	ISTI	N
(248)	1	Vašeg života općenito	1	2	3	
(249)	2	Ekonomske situacije u Hrvatskoj	1	2	3	
(250)	3	Financijske situacije u Vašem kućanstvu	1	2	3	

(251)	4	Zaposlenja u Hrvatskoj	1	2	3	
(252)	5	Vaše osobne situacije na poslu	1	2	3	
(253)	6	Ekonomske situacije u EU	1	2	3	
(254)	7	Ekonomske situacije u svijetu	1	2	3	
(255)	8	Stanja okoliša u Hrvatskoj	1	2	3	

EB69.2 QA4a TREND MODIFIED

PITAJ QA6b SAMO U CY (tcc) - OSTALI IDU NA QA7a

QA6b	Kakva su Vaša očekivanja u sljedećih dvanaest mjeseci: smatrate li da će sljedećih dvanaest mjeseci biti bolji ili isti što se tiče...?
------	---

		(PROČITAJ)	BOLJI	LOŠIJI	ISTI	
(256)	1	Vašeg života općenito	1	2	3	
(257)	2		1	2	3	
(258)	3	Financijske situacije u Vašem kućanstvu	1	2	3	
(259)	4		1	2	3	
(260)	5	Vaše osobne situacije na poslu	1	2	3	
(261)	6	Ekonomske situacije u EU	1	2	3	
(262)	7		1	2	3	
(263)	8		1	2	3	

EB69.2 QA4b

NE PITAJ QA7a u CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA7b

QA7a	Biste li za svako od sljedećih područja rekli da je stanje u Hrvatskoj bolje ili lošije od prosječnog stanja u europskim zemljama?
------	--

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

		(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Mnogo bolje	Nešto bolje	Nešto lošije	Definitivno lošije	
(264)	1	Stanje u hrvatskom gospodarstvu	1	2	3	4	
(265)	2	Stanje sa zaposlenjem u Hrvatskoj	1	2	3	4	
(266)	3	Troškovi života u Hrvatskoj	1	2	3	4	
(267)	4	Cijene energenata u	1	2	3	4	

		Hrvatskoj				
(268)	5	Kvaliteta života u Hrvatskoj	1	2	3	4
(269)	6	Stanje okoliša u Hrvatskoj	1	2	3	4

EB69.2 QA5a (ITEMS 1-5) - EB67.2 QA7C (ITEM 6) - TREND MODIFIED

PITAJ QA7b SAMO U CY (tcc) - OSTALI IDU NA QA8a

QA7b

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Mnogo bolje	Nešto bolje	Nešto lošije	Definitivno lošije
(270)	1	1	2	3	4
(271)	2	1	2	3	4
(272)	3	1	2	3	4
(273)	4	1	2	3	4
(274)	5	1	2	3	4
(275)	6	1	2	3	4

EB69.2 QA5a (ITEMS 1-5) - EB67.2 QA7C (ITEM 6) - TREND MODIFIED

NE PITAJ QA8a I QA8b U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA8c

QA8a Prema Vašem mišljenju, koja su dva najveća problema s kojima se Hrvatska trenutno suočava?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)

	(276-291)
Kriminal	1,
Ekonomska situacija	2,
Rast cijena/inflacija	3,
Oporezivanje	4,
Nezaposlenost	5,
Terorizam	6,
Obrana/vanjski poslovi	7,
Stambena pitanja	8,
Imigracija	9,
Sustav zdravstvene zaštite	10,
Obrazovni sustav	11,
Mirovine	12,
Zaštita okoliša	13,
Pitanja vezana uz energetiku	14,
Ostalo (NE ČITAJ)	15,
Ne zna	16,

EB69.2 QA6a

QA8b A što se tiče Vas osobno, koja su dva najveća problema s kojima se Vi trenutno suočavate?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)

	(292-307)
Kriminal	1,
Ekonomska situacija	2,
Rast cijena/inflacija	3,
Oporezivanje	4,
Nezaposlenost	5,
Terorizam	6,
Obrana/vanjski poslovi	7,
Stambena pitanja	8,
Imigracija	9,
Sustav zdravstvene zaštite	10,
Obrazovni sustav	11,
Mirovine	12,
Zaštita okoliša	13,
Pitanja vezana uz energetiku	14,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	15,
NZ	16,

NEW

PITAJ QA8c I QA8d SAMO u CY(tcc) - OSTALI IDU NA QA9a

QA8c

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)

	(308-323)
Kriminal	1,
Ekonomska situacija	2,
Rast cijena/inflacija	3,
Oporezivanje	4,
Nezaposlenost	5,
Terorizam	6,
	7,
Stambena pitanja	8,
Imigracija	9,
Sustav zdravstvene zaštite	10,
Obrazovni sustav	11,
Mirovine	12,
Zaštita okoliša	13,
Pitanja vezana uz energetiku	14,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	15,
NZ	16,

EB69.2 QA6b

QA8d

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)

	(324-339)
Kriminal	1,
Ekonomska situacija	2,
Rast cijena/inflacija	3,
Oporezivanje	4,
Nezaposlenost	5,
Terorizam	6,
	7,
Stambena pitanja	8,
Imigracija	9,
Sustav zdravstvene zaštite	10,
Obrazovni sustav	11,
Mirovine	12,
Zaštita okoliša	13,
Pitanja vezana uz energetiku	14,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	15,
NZ	16,

NEW

PITAJ QA9a i QA10a SAMO U EU27 - FM, TR, HR IDU NA QA9b - CY (tcc) IDE NA QA9c

QA9a

(PROČITAJ)

	(340)
Dobra stvar	1
Loša stvar	2
Niti dobra niti loša	3
NZ	4

EB69.2 QA7a

QA10a

	(341)
	1
	2
NZ	3

EB69.2 QA8a

PITAJ QA9b i QA10b SAMO U FM, TR i HR - EU27 IDE NA QA11a - CY(tcc) IDE NA QA9c

QA9b

Općenito govoreći, mislite li da će članstvo Hrvatske u Europskoj uniji biti ....?

(PROČITAJ)

	(342)
Dobra stvar	1
Loša stvar	2
Niti dobra niti loša	3
Ne zna	4

EB69.2 QA7b

QA10b Kad se sve zbroji, biste li rekli da će Hrvatska imati koristi od članstva u Europskoj uniji ili neće?

(343)

Imat će koristi	1
Neće imati koristi	2
Ne zna	3

EB69.2 QA8b

PITAJ QA9c i QA10c SAMO u CY (tcc) - OSTALI IDU NA QA11a

QA9c

(PROČITAJ)

(344)

Dobra stvar	1
Loša stvar	2
Niti dobra niti loša	3
NZ	4

EB69.2 QA7c

QA10c

(345)

Imat će koristi	1
Neće imati koristi	2
NZ	3

EB69.2 QA8c

NE PITAJ QA11a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QA11b

QA11a Prema Vašem mišljenju, općenito govoreći idu li stvari trenutačno u dobrom ili lošem smjeru u ...?

(JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Stvari idu u dobrom smjeru	Stvari idu u lošem smjeru	Niti u dobrom niti u lošem smjeru (NE ČITAJ)	
(346)	1	Hrvatskoj	1	2	3
(347)	2	Europskoj uniji	1	2	3

EB69.2 QA11a

PITAJ QA11b SAMO U CY(tcc) - OSTALI IDU NA QA12

QA11b Prema Vašem mišljenju, općenito govoreći idu li stvari trenutačno u dobrom ili lošem smjeru u ...?

(JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Stvari idu u dobrom smjeru	Stvari idu u lošem smjeru	Niti u dobrom niti u lošem smjeru (NE ČITAJ)	
(348)	1		1	2	3
(349)	2	Europska unija	1	2	3

EB69.2 QA11b

QA12: NE PITAJ RETKE 1,3,4 i 5 u CY(tcc)

QA12 Sada bih Vas želio/la pitati o tome koliko vjerujete nekim institucijama. Molim Vas da mi za svaku od sljedećih institucija kažete jeste li joj skloni vjerovati ili joj niste skloni vjerovati?

	(PROČITAJ)	SKLON VJEROVATI	SKLON NE VJEROVATI	N
(350)	1	Pravosuđe/hrvatski pravni sustav	1	2
(351)	2	Političke stranke	1	2
(352)	3	Županijske ili lokalne vlasti	1	2
(353)	4	Hrvatska Vlada	1	2
(354)	5	Hrvatski Sabor	1	2
(355)	6	Europska unija	1	2
(356)	7	Ujedinjeni narodi	1	2
(357)	8	NATO	1	2

EB69.2 QA12 TREND MODIFIED

PITAJ SVE

QA13 Općenito gledajući, izaziva li Europska unija u Vama vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu?

	(358)
Vrlo pozitivnu	1
Prilično pozitivnu	2
Neutralnu	3
Prilično negativnu	4
Vrlo negativnu	5
Ne zna	6

EB69.2 QA13

QA14 Što Vama osobno znači Europska unija?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆE JE VIŠE ODGOVORA – ROTIRAJ OD VRHA PREMA DNU PREMA VRHU)

	(359-374)
Mir	1,
Ekonomski prosperitet	2,
Demokracija	3,
Socijalna zaštita	4,
Sloboda putovanja, studiranja i rada bilo gdje u Europskoj uniji	5,
Kulturna raznolikost	6,
Jači utjecaj u svijetu	7,
Euro	8,
Nezaposlenost	9,
Birokracija	10,
Rasipanje novca	11,
Gubitak našeg kulturnog identiteta	12,
Više kriminala	13,
Nedovoljna kontrola na vanjskim granicama	14,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	15,
Ne zna	16,

EB69.2 QA14

NE PITAJ QA15a u CY(tcc) - PITAJ OPCIJU 1 SAMO U ZEMLJAMA EU27 KOJE NISU U ZONI EURA - FM, HR I TR PITAJ SAMO OPCIJE 3,4,5,6, 11 - CY(tcc) IDE NA QA15b

QA15a Molim Vas da mi za svaku izjavu kažete da li se s njom uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete s njom

	(PROČITAJ)	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	
(375)	1	Osjećam da smo ekonomski stabilniji jer je Hrvatska članica EU	1	2
(376)	2		1	2
(377)	3	Moj glas se računa u Europskoj uniji	1	2
(378)	4	Moj glas se računa u Hrvatskoj	1	2
(379)	5	Razumijem kako Europska unija funkcionira	1	2
(380)	6	Hrvatski glas se računa u EU	1	2
(381)	7	Interesi Hrvatske uzimaju se u obzir u Europskoj uniji	1	2
(382)	8	Europska unija nameće svoja stajališta Hrvatskoj	1	2
(383)	9	Hrvatska Vlada je osjetljiva na probleme koji brinu hrvatske građane	1	2
(384)	10	EU je osjetljiva na probleme koji brinu hrvatske građane	1	2
(385)	11	Hrvatska Vlada je osjetljiva na probleme koji brinu europske građane	1	2

EB69.2 QA15a TREND MODIFIED

PITAJ Qa15b SAMO U CY(tcc) - OSTALI IDU NA QA16

QA15b \$Molim Vas da mi kažete da li se uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete sa svakom od sljedećih

		(PROČITAJ)	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	N
(386)	1	Moj glas se računa u Europskoj uniji	1	2	
(387)	2		1	2	
(388)	3	Razumijem kako Europska unija funkcionira	1	2	
(389)	4		1	2	
(390)	5		1	2	

EB69.2 QA15b

PITAJ SVE

QA16 Jeste li čuli za...?

		(PROČITAJ)	DA	NE	N
(391)	1	Europski parlament	1	2	
(392)	2	Europsku komisiju	1	2	
(393)	3	Vijeće Europske unije	1	2	
(394)	4	Europsku središnju banku	1	2	

EB69.2 QA16

QA17 Smatrate li za svako od sljedećih tijela Europske unije da igra važnu ulogu ili da ne igra važnu ulogu u životu Europske unije?

		PROČITAJ	VAŽNU	NEVAŽNU	N
(395)	1	Europski parlament	1	2	
(396)	2	Europska komisija	1	2	
(397)	3	Vijeće Europske unije	1	2	
(398)	4	Europska središnja banka	1	2	

EB69.2 QA17

QA18 I još mi recite za svako od njih, jeste li mu skloni vjerovati ili mu niste skloni vjerovati?

		PROČITAJ	SKLON VJEROVATI	NIJE SKLON VJEROVATI	N
(399)	1	Europski parlament	1	2	
(400)	2	Europska komisija	1	2	
(401)	3	Vijeće Europske unije	1	2	

(402)	4	Europska središnja banka	1	2	
-------	---	--------------------------	---	---	--

EB69.2 QA18

QA19a	Prema Vašem mišljenju, kojom brzinom se izgrađuje Europa? Molim Vas pogledajte ove brojke. Broj 1 znači da se izgrađuje najmanjom mogućom brzinom, broj 7 da se izgrađuje najvećom mogućom brzinom. Izaberite onaj broj koji po Vašem mišljenju najbolje odražava trenutnu brzinu koju
-------	--

QA19b	A koja brojka najbolje odražava brzinu koju biste Vi željeli?
-------	---

(POKAŽI KARTICU SKALE)

PROČITAJ	(403)	(404)
	QA19a	QA19b
	TRENUTNA BRZINA	ŽELJENA BRZINA
Stoji na mjestu	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
Izgrađuje se najvećom mogućom brzinom	7	7
Ne zna	8	8

EB66.1 QA13a&b

QA20	Kada razmislite o svojoj kupovnoj moći, tj. o stvarima koje si Vaše kućanstvo može priuštiti u svakodnevnom životu i usporedite svoju sadašnju situaciju s onom od prije pet godina, biste li rekli da se ona poboljšala, ostala otprilike ista ili se pogoršala?
------	---

(POKAŽI KARTICU - SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(405)
Poboljšala	1
Ostala otprilike ista	2
Pogoršala	3
Ne zna	4

EB69.2 QA27

QA21	Molim Vas recite mi u kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećom tvrdnjom: Imate poteškoća s plaćanjem svih svojih računa na kraju mjeseca.
------	---

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(406)
U potpunosti se slažem	1
Uglavnom se slažem	2
Uglavnom se ne slažem	3
Uopće se ne slažem	4
Ne zna	5

EB69.2 QA28

QA22	Općenito govoreći, smatrate li da će život onih koji su danas djeca biti lakši, teži ili niti lakši niti teži nego život onih iz Vaše generacije?
------	---

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(407)
Lakši	1
Teži	2
Niti lakši niti teži	3
Ne zna	4

EB69.2 QA29

QA23	Molim Vas recite mi da li se uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete sa sljedećom tvrdnjom: Djeca koja žive u Hrvatskoj imala bi bolji život ukoliko bi iselila u drugu zemlju.
------	---

(PROČITAJ)

	(408)
Uglavnom se slažem	1
Uglavnom se ne slažem	2
Ovisi (NE ČITAJ)	3
NZ	4

NEW

QA24	Molim Vas da mi za svaku od sljedećih izjava vezanih uz Europsku uniju kažete da li ju smatrate točnom ili netočnom.
------	--

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	TOČNO.	NETOČNO.	N
(409)	1 Europska unija trenutno ima petnaest zemalja članica	1	2	
(410)	3 Svaki šest mjeseci druga zemlja članica preuzima predsjedavanje Vijećem Europske unije	1	2	
(411)	4 Euro zona se trenutno sastoji od 12 zemalja članica	1	2	
(412)	2 Švicarska je članica Europske unije	1	2	

EB69.2 QA34 (ITEMS' SEQUENCE MODIFIED + ROTATE ADDED)

PITAJ QA25 I QA26 SAMO U EU27 - OSTALI IDU NA QA27

QA25	Za svako od sljedećih područja, smatrate li da bi odluke trebala donositi hrvatska Vlada ili bi se odluke trebale donositi zajednički u Europskoj uniji?
------	--

(JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	PROČITAJ - ROTIRAJ	HRVATSKA	ZAJEDNIČKI	
--	--------------------	----------	------------	--

			VLADA	U EUROPSKOJ UNIJI	
(413)	1	Borba protiv kriminala	1	2	
(414)	2	Porezna politika	1	2	
(415)	3	Borba protiv nezaposlenosti	1	2	
(416)	4	Borba protiv terorizma	1	2	
(417)	5	Obrana i vanjski poslovi	1	2	
(418)	6	Imigracija	1	2	
(419)	7	Sustav obrazovanja	1	2	
(420)	8	Mirovine	1	2	
(421)	9	Zaštita okoliša	1	2	

EB69.2 QA35a

QA26	Za svako od sljedećih područja, smatrate li da bi odluke trebala donositi hrvatska Vlada ili bi se odluke trebale donositi zajednički u Europskoj uniji?
------	--

(JEDAN ODGOVOR U RETKU)

		(PROČITAJ - ROTIRAJ)	HRVATSKA VLADA	ZAJEDNIČKI U EUROPSKOJ UNIJI	
(422)	1	\$(VERZIJA UPITNIKA B) Zdravstvena zaštita	1	2	
(423)	2	\$(VERZIJA UPITNIKA B) Socijalna zaštita	1	2	
(424)	3	Poljoprivreda i ribarstvo	1	2	
(425)	4	Zaštita potrošača	1	2	
(426)	5	Znanstvena i tehnološka istraživanja	1	2	
(427)	6	Pomoć regijama s ekonomskim poteškoćama	1	2	
(428)	7	Energetika	1	2	
(429)	8	Konkurentnost	1	2	
(430)	9	Prijevoz	1	2	
(431)	10	Gospodarstvo	1	2	
(432)	11	\$\$Suzbijanje inflacije	1	2	

EB69.2 QA36a

PITAJ SVE

QA27	Što mislite o sljedećim izjavama? Molim Vas da mi za svaku izjavu kažete jeste li za ili protiv nje.
------	--

		(PROČITAJ - ROTIRAJ)	ZA	PROTIV	N
(433)	1	Europska monetarna unija s jednom jedinstvenom valutom, eurom	1	2	
(434)	2	Jedinstvena zajednička vanjska politika zemalja članica Europske unije prema	1	2	

		ostalim zemljama			
(435)	3	Zajednička obrambena i sigurnosna politika među zemljama članicama Europske unije	1	2	
(436)	4	Daljnje proširenje Europske unije koje bi u budućnosti uključivalo i druge zemlje	1	2	
(437)	5	Veća brzina izgradnje Europe u jednoj grupi zemalja od one u ostalim zemljama	1	2	

EB69.2 QA37 (ITEMS 1-4) - EB68.1 QA22 (ITEM 5)

QA28	Europske integracije su se proteklih godina usredotočavale na različita pitanja. Prema Vašem mišljenju, bi aspekte europske institucije trebale staviti pojačani naglasak u godinama koje nadolaze kako bi ojačala Europsku uniju u budućnosti?
------	---

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - ROTIRAJ - NAJVIŠE 3 ODGOVORA)

	(438-452)
Unutrašnje tržište	1,
Kulturna pitanja	2,
Europsku vanjsku politiku	3,
Europsku obrambenu politiku	4,
Imigracijska pitanja	5,
Europsku obrazovnu politiku	6,
Pitanja zaštite okoliša	7,
Pitanja vezana uz energiju	8,
Solidarnost sa siromašnijim regijama	9,
Znanstvena istraživanja	10,
Socijalna pitanja	11,
Borba protiv kriminala	12,
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	13,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	14,
NZ	15,

EB69.2 QA39

PITAJ QA29 DO QA32 SAMO U EU27 - CY(tcc) IDE NA QA33b - OSTALI IDU NA QA33a

QA29	
	(453)
DA	1
NE	2
NZ	3

EB69.2 QA40 TREND MODIFIED

PITAJ QA30 SAMO U FR - OSTALI IZ EU27 IDU NA QA31

QA30	
------	--

(PROČITAJ)	
	(454)
Vrlo važno	1
VAŽNU	2
	3
	4
NZ	5
EB69.2 QA41	
PITAJ QA31 SAMO U EU27	
QA31	
	(455)
DA	1
NE	2
NZ	3
EB69.2 QA42	
PITAJ QA32 SAMO U CZ - OSTALI IZ EU27 IDU NA QA33a	
QA32	
(PROČITAJ)	
	(456)
Vrlo važno	1
VAŽNU	2
	3
	4
NZ	5
EB69.2 QA43	
PITAJ SVE OSIM U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QA33b	
QA33a	Koja je od dvije sljedeće tvrdnje bliža Vašem stavu o globalizaciji?
(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)	
	(457)
Globalizacija predstavlja dobru priliku za hrvatske tvrtke zahvaljujući otvaranju tržišta	1
Globalizacija predstavlja prijetnju zapošljavanju i tvrtkama u Hrvatskoj	2
NZ	3
EB69.2 QA48a	
PITAJ QA33b SAMO U CY(tcc) - OSTALI IDU NA QA34a	

QA33b Koja je od dvije sljedeće tvrdnje bliža Vašem stavu o globalizaciji?

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(458)
	1
	2
NZ	3

EB69.2 QA48b

PITAJ QA34a U VERZIJI UPITNIKA A - VERZIJA UPITNIKA B IDE NA QA34b

QA34a U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećom tvrdnjom: Europska unija nam pomaže u zaštiti od negativnih učinaka globalizacije.

(PROČITAJ – SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(459)
Slažem se u potpunosti	1
Uglavnom se slažem	2
Uglavnom se ne slažem	3
Uopće se ne slažem	4
NZ	5

EB69.2 QA49a

PITAJ QA34b U VERZIJI UPITNIKA B - VERZIJA UPITNIKA A IDE NA QB1a

QA34b U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećom tvrdnjom: Europska unija omogućuje svojim građanima imati što veću korist od pozitivnih učinaka globalizacije.

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(460)
Slažem se u potpunosti	1
Uglavnom se slažem	2
Uglavnom se ne slažem	3
Uopće se ne slažem	4
NZ	5

EB69.2 QA49b

QC1

(POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)					
--	------------	--	--	--	--	--

(504)	1	Europska unija	1	2	3	4	
(505)	2	Hrvatskoj	1	2	3	4	
(506)	3		1	2	3	4	

NEW

QC2

(PROČITAJ – SAMO JEDAN ODGOVOR)

(507)

	1
	2
NZ	3

NEW

QC3

(PROČITAJ – SAMO JEDAN ODGOVOR)

(508)

	1
	2
	3
NZ	4

NEW

Prelazimo na novu temu.

QE1

(PROČITAJ – SAMO JEDAN ODGOVOR)

(698)

	1
	2
NE	3
NZ	4

NEW

QE2

(699)

	1
--	---

NATO	2
Europska unija	3
	4
	5
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	6
Nešto drugo (NE ČITAJ, ZAPIŠI)	7
NZ	8

NEW

QE2o Neka druga(e) ?

10	2	(700,701-7

NEW

QE3

(PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(721)
Da, u potpunosti	1
Da, donekle	2
Ne naročito	3
Ne, uopće ne	4
NZ	5

NEW

PITAJ U SVIM ZEMLJAMA

PITAJ D15b SAMO AKO TRENUTNO NE RADI ZA PLAĆU - KODOVI 1 DO 4 U D15a

D15a Koje je Vaše trenutno zanimanje?

D15b Jeste li dosad radili kakav plaćeni posao? Koje Vam je bilo zadnje zanimanje?

	(722-723)	(724-725)
	D15a	D15b
	SADAŠNJE ZANIMANJE	ZADNJE ZANIMANJE

NIJE U AKTIVNOM RADNOM ODNOSU		
Odgovoran za redovitu kupnju i brigu o kućanstvu, trenutno nema nikakvo zanimanje, ne radi	1	1
Student	2	2
Nezaposlen ili trenutno bez posla	3	3
U mirovini ili nesposoban za rad zbog bolesti	4	4
SAMOSTALNO ZAPOSLENI		
Poljoprivrednik	5	5
Ribar	6	6
Stručnjaci (odvjetnici, zdravstveni djelatnici, računovođe, arhitekti, itd.)	7	7
Vlasnici trgovina, obrtnici, ostali samostalno zaposleni	8	8
Vlasnici firme, samostalno ili kao partneri	9	9
ZAPOSLENI		
Zaposleni stručnjaci (liječnici, odvjetnici, računovođe, arhitekti, itd.)	10	10
Viši menadžment, direktor ili visoki menadžment (izvršni direktor, generalni direktor, ostali direktori)	11	11
Srednji menadžment, ostali menadžment (voditelj odjela, mlađi menadžer, nastavnik, tehničar)	12	12
Zaposlenik koji uglavnom radi u uredu	13	13
Zaposlenik, ali ne radi u uredu već putuje (trgovački putnici, vozači, itd.)	14	14
Zaposlenik, ali ne u uredu već u uslužnom sektoru (bolnica, restoran, policija, vatrogasac, itd.)	15	15
Nadzornik	16	16
Kvalificirani fizički radnici	17	17
Ostali (nekvalificirani) fizički radnici, posluga	18	18
NIKAD NIJE RADIO ZA PLAĆU	19	19

EB69.2 D15a D15b

Prijedimo sada na drugu temu.

QG1

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(887)
	1
	2
	3
NZ	4

NEW

QG2a \$\$Na što od sljedećeg se prema Vašem mišljenju potroši najveći dio budžeta Europske unije?

\$(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(888-889)
	1
Znanstvena istraživanja	2
	3

	4
	5
	6
\$\$Poljoprivreda	7
\$\$Regionalne potpore	8
	9
	10
	11
Imigracijska pitanja	12
\$\$Zaposlenje i socijalna pitanja	13
	14
	15
Administrativni troškovi, troškovi osoblja i zgrada	16
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	17
Nešto drugo (NE ČITAJ)	18
Ne zna	19

EB66.1 QA28 TREND MODIFIED

QG2b Još neke?

	(890-908)
	1,
Znanstvena istraživanja	2,
	3,
Pitanja vezana uz energiju	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,
Imigracijska pitanja	12,
	13,
	14,
	15,
Administrativni troškovi, troškovi osoblja i zgrada	16,
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	17,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	18,
NZ	19,

NEW

QG3a

	(909-910)
	1
Znanstvena istraživanja	2

	3
Pitanja vezana uz energiju	4
	5
	6
	7
	8
	9
	10
	11
Imigracijska pitanja	12
	13
	14
	15
Administrativni troškovi, troškovi osoblja i zgrada	16
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	17
Nešto drugo (NE ČITAJ)	18
NZ	19

NEW

QG3b Još neke?

	(911-929)
	1,
Znanstvena istraživanja	2,
	3,
Pitanja vezana uz energiju	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,
Imigracijska pitanja	12,
	13,
	14,
	15,
Administrativni troškovi, troškovi osoblja i zgrada	16,
Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	17,
Nešto drugo (NE ČITAJ)	18,
NZ	19,

NEW

DEMOGRAFIJA

D1 Kada se govori o politici, koriste se izrazi "lijevo" i "desno". Kako biste Vi opisali svoj politički stav služeći ovom skalom?

(POKAŽI KARTICU) - (ANKETAR: NE POTIČI – AKO ISPITANIK OKLIJEVA, POKUŠAJ PONOVO)

(977-978)

1 LIJEVO	2	3	4	5	6	7	8	9	10 DESNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Odbija odgovoriti (NE ČITAJ)

11

Ne zna

12

EB69.2 D1

NEMA PITANJA OD D2 DO D6

D7 Možete li mi reći što od slijedećeg najbolje odgovara Vašoj trenutnoj situaciji?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

(979-980)

Udana/oženjen	1
Ponovno udana/oženjen	2
Neudana/neoženjen, živim s partnerom	3
Neudana/neoženjen, nisam nikad živio/živjela s partnerom	4
Neudana/neoženjen, prije sam živio/živjela s partnerom ali sam sada sam/a	5
Rastavljen/rastavljena	6
Živim odvojeno od partnera	7
Udovica/udovac	8
Nešto drugo (NE ČITAJ)	9
Ne želi odgovoriti (NE ČITAJ)	10

EB69.2 D7

D8 Koliko Vam je bilo godina kad ste završili s redovnim obrazovanjem?

(ANKETAR:AKO JE ODGOVOR "JOŠ STUDIRAM", KOD '00', AKO JE ODGOVOR "BEZ OSNOVNE ŠKOLE" ILI "NEDOVRSENA OSNOVNA ŠKOLA", KOD "01", AKO "ODBIJA", KOD "98", AKO "NE ZNA", KOD "99")

(981-982)

EB69.2 D8

NEMA PITANJA D9

D10 Spol.

(983)

Muški	1
Ženski	2

EB69.2 D10

D11 Koliko imate godina?

(984-985)

EB69.2 D11

NEMA PITANJA D12 DO D14

PITANJA D15a&b SU PITANA PRIJE QB

NEMA PITANJA D16 DO D24

D25 Biste li rekli da živite u...?

(PROČITAJ)

	(986)
ruralnom području ili selu	1
malom ili srednje velikom gradu	2
velikom gradu	3
ne zna	4

EB69.2 D25

NEMA PITANJA D26 DO D39

D40a Možete li mi reći koliko osoba od 15 i više godina živi u Vašem kućanstvu, uključujući Vas?

(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI)

(987-988)

--	--

EB69.2 D40a

D40b Možete li mi reći koliko djece mlađe od 10 godina živi u Vašem kućanstvu?

(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI, AKO JE ODGOVOR "NITI JEDNO" ZAPIŠI KOD "00")

(989-990)

--	--

EB69.2 D40b

D40c Možete li mi reći koliko djece između 10 i 14 godina živi u Vašem kućanstvu?

(ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI - AKO JE ODGOVOR "NITI JEDNO" ZAPIŠI KOD "00")

(991-992)

--	--

EB69.2 D40c

D41 Jeste li rođeni ...?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(993)
u Hrvatskoj	1
u nekoj drugoj zemlji članici Europske unije	2
u Europi, ali ne u zemlji članici Europske unije	3
u Aziji, Africi ili Južnoj Americi	4
u Sjevernoj Americi, Japanu ili Oceaniji	5
Ne želi odgovoriti (NE ČITAJ)	6

EB69.2 D41

D42 Koja od slijedećih izjava najbolje odgovara Vašoj situaciji?

(POKAŽI KARTICU – PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

	(994)
Vaša majka i Vaš otac rođeni su u Hrvatskoj	1
Jedan od Vaših roditelja rođen je u Hrvatskoj, a drugi je rođen u nekoj drugoj zemlji članici Europske Unije	2
Vaša majka i Vaš otac rođeni su u zemlji članici Europske unije	3
Jedan od Vaših roditelja rođen je u Hrvatskoj, a drugi je rođen izvan Europske unije	4
Vaša majka i Vaš otac rođeni su izvan Europske unije	5
Jedan od Vaših roditelja rođen je u zemlji članici, a drugi je rođen izvan Europske unije	6
Ne zna/odbija odgovoriti (NE ČITAJ)	7

EB69.2 D42

D43a Imate li fiksnu telefonsku liniju u Vašem kućanstvu?

D43b Posjedujete li Vi osobno mobilni telefon?

	(995)	(996)
	D43a	D43b
	Fiksna linija	Mobilni telefon
Da	1	1
Ne	2	2

EB69.2 D43a D43b

D46 Koje od slijedećih dobara posjedujete u kućanstvu?

(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

	(997-1006)
Televizor	1,
DVD player	2,
Glazbeni CD player	3,
Osobno računalo	4,
Pristup Internetu	5,
Automobil	6,
Stan / Kuću koju ste otplatili	7,
Stan / Kuću koju još otplaćujete	8,
Ništa (NE ČITAJ)	9,
Ne zna	10,

EB69.2 D46

ANKETNI PROTOKOL

P1 DATUM ANKETIRANJA

(1027-1028)

DAN

(1029-1030)

MJESEC

EB69.2 P1

P2 TOČNO VRIJEME POČETKA ANKETE

(ANKETAR: KORISTI 24 SATA)

(1031-1032)

SAT

(1033-1034)

MINUTA

EB69.2 P2

P3 KOLIKO JE MINUTA TRAJALA ANKETA
(1035-1037)

			MINUTA
--	--	--	--------

EB69.2 P3

P4 Broj osoba prisutnih tijekom anketiranja, uključujući anketara

	(1038)
Dvije (anketar i ispitanik)	1
Tri	2
Četiri	3
Pet ili više	4

EB69.2 P4

P5 Suradnja ispitanika

	(1039)
Izvrсна	1
Dobra	2
Prosječna	3
Loša	4

EB69.2 P5